SLOVENEC

Štev. 125. **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. (vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od 10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v soboto, 4. junija 1904.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejeman: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6·50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravništvu prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petitvrsta (dolžina 72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 30 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravniškega telefona štev. 188.

Pomenljiva desetletnica.

Ob desetletnici krščanskega gibanja med ljubljanskim delavstvom,

Z ozirom na to, da se med delavci vedno bolj širi cerkvenemu in državnemu redu nevarna agitacija, izreka prvi slovenski katoliški shod prepričanje, da se mora delavski stan s primernimi sredstvi zopet pridobiti za krščanski red. V ta namen naj bi se snovala katoliška delavska društva ter med delavci razširjali dobri in poučni spisi o socialnem gibanju.

I. slovenski kat. shod.

Pred desetimi leti je bilo. Božja volja pač je morala biti, da je služil sv. mašo na Šmarni gori za delavstvo ljubljanske predilnice mlad navdušen duhovnik, takratni stolni vikar, dr. Janez Ev. Krek. Pač mu je bila gotovo v mislih resolucija I. katoliškega shoda, koje besedilo smo postavili geslo našemu članku, ko je vprašal pri zajtrku delavce, jeli bi ne bilo mogoče ustanoviti v Ljubljani slovenskega katoliškega delavskega društva. Misel, sprožena takrat, se je hitro uresničila; te besede mladega moža, ki je imel že veliko preje vneto srce za delavske sloje: za kmečki in obrtni in zlasti tudi za delavski stan, so padle na prava tla. In kako bi ne, saj jih je izpregovoril mož, ki je rekel na I. slov. kat. shodu v splošni debati o delavskem vprašanju: „Predstavljati si moramo, da ne delimo delavcem milosti, ampak pravico. Dva pojma sta zmedena in kriva vse socialne prekucije: denar in človek. Denar je vse, človek ni nič, to je ravnilo sedanje dobe. Vrniti moramu denarju pravi pojem, ki ga ima pred Bogom, v krščanstvu, tako tudi človeku. Delavcu se mora dati priložnost, da dobi kako stvar, katero imenuje svojo; zato ima vsak pravico, tudi delavec. Dalje ima pravico razvijati svoje zmožnosti. Človek je lahko sedaj le svobodno hudoben. Človek ima dolžnost priti v nebesa, zatorej ima tudi pravico priti v nebesa. Pravico ima tudi, da živi v materielnem blagostanju. Človeku je treba vrniti to, kar je človek, in denarju, kar je denar. Sedaj je v denarju življenje, človeška družba je pa mehanizem. Nobena stvar tako hitro ne raste, se tako ne razmnožuje, kakor denar. Naše želje so mnogo večje, kakor jih tukaj moremo in smemo izražati. Naj bi torej sleherni premišljal, kaj je denar, kaj je bil, kaj je v socialnem, kaj v političkem življenju. Naj se premotrivajo ta vprašanja, da bode ob času potrebe nekaj mož pripravljenih, ki bodo bistrega očesa pomagali zidati novo poslopje na krščanski podlagi.“

Misel, katero je sprožil dr. Krek ob izletu delavstva ljubljanske predilnice, junija 1894., se je zelo hitro uresničila. V nedeljo, 22. julija 1894, že je bil v ljubljanskem „Rokodelskem domu“ osnovalni shod „Slovenskega katoliškega delavskega društva“ v Ljubljani, katerega je sklical Josip Gostinčar, takrat paznik v predilnici. Na shodu je govoril poleg Gostinčarja zopet dr. Krek. In pričela se je resna doba dela za združevanje slovenskega delavstva na podlagi krščanskih načel. Tako v Ljubljani kakor tudi drugod po Kranjskem je priredilo „Slovensko katoliško delavsko društvo“ mnogo shodov, katerih sad so bila razna delavska in gospodarska društva. Dr. Krek in po njem izobraženi govorniki tega društva in drugi ljudski prijatelji svojega delovanja niso omejili na samo Kranjsko; tudi na Štajerskem, Koroškem in Primorskem so sejali seme krščanske demokraške ideje. Tudi za kmečko ljudstvo je priredilo kršč. soc. delavstvo, odkar se je ustanovilo „Slov. kat. delavsko društvo“ v Ljubljani, mnogo shodov.

Drugod je leta in leta kršč. delavska organizacija ostala le v okvirju kat. delavskih društev, ne tako pri nas. Kar se je zamudilo na tem polju preje, dohitelo se je v zelo kratkem času, in prehitela je slov. kršč. delavska organizacija v marsikaterem oziru starejše kršč. delavske organizacije drugod. Zlasti velja to za delavska konsumna društva, katerim so sledila tudi gospodarska društva za kmečki stan. Gospodarska naša organizacija je sedaj močna, in mnogo, zelo mnogo zaslug zato imajo tudi govorniki „Slov. kat. delavskega društva“, ki so z največjo vnemo propagirali zadružno misel med slovenskim ljudstvom.

Določili in sprejeli so socialni načrt delavskih stanov na shodu 13. oktobra 1895. Poročevalci, ki so sestavili in utemeljevali ta načrt, so bili gg. dr. Krek, dr. Vinko Gregorič, dr. Žitnik, Fr. Ban in Gostinčar. Po tem načrtu, ki v marsikakem oziru prekaša kršč. soc. načrte soc. organizacij drugod, je bilo programatiško določeno nadaljno delo katoliške demokracije slovenske, in ta načrt je sprejel tudi II. slovenski katoliški shod v polnem obsegu kot socialen program slovenskih katoličanov.

Seveda so besneli nasprotniki. V „Slovenskem Narodu“, ranjkem „Delavcu“ in sedanjem „Rdečem praporju“ je vedno mrgolelo napadov na krščansko misleče delavstvo in na njegove voditelje: Bili so in so še boji po listih, po shodih in po družbah.

Ljudstvo se je pa menilo za te napade toliko, kakor za lanski sneg. Ono je šlo mirno in navdušeno svojo pot v boju za preobrazbo človeške družbe po večno resničnih načelih krščanske pravice.

Preje kakor drugod so se sprijaznili tudi pri nas katoliški konservativni krogi z načeli krščanske demokracije, in katoliško-narodna stranka je danes istinito prava katoliško-demokratična stranka in taka bo ostala brez dvojbe v prihodnjosti.

V boju za ljudske pravice se je izvršilo, smelo smemo trditi popolno zedinjenje krščan. soc. delavstva z ljudsko katoliško slovensko narod. stranko, kar se je že brezštevilnokrat dokazalo na shodih in zlasti tudi na II. slovenskem katoliškem shodu v Ljubljani.

Istotako je pa tudi gotovo, da ima slovensko krščansko soc. delavstvo izvršiti še mnogo, mnogo dela tako na političkem, kakor tudi na gospodarskem polju. Posamezna kršč. delavska društva morajo gledati, da imajo vedno čim največje število članov, v marsikaterem kraju na Slovenskem je še potrebna ustanovitev kršč. delavskega društva.

Potrebno je zlasti, da slov. kršč. soc. delavstvo zasnuje mogočno strokovno organizacijo, ki se je že semtertje pričela. Drugo desetletje kršč. soc. delavstva na Slovenskem bodi posvečeno izpopolnitvi strokovnega združevanja!

Največjo pozornost bode pač moralo delavstvo obračati tudi na zmernostno gibanje. Upamo, da se bo doseglo mnogo tudi na tem polju, saj imamo med delavci in delavkami tudi že popolne abstinente. Da se ne sme zanemariti organizacija ženskega delavstva, je umevno samoobsebi.

Na političkem polju se mora nadaljevati boj za splošno in direktno volivno pravico, za starostno zavarovanje, določitev minimalnega delavnega časa, izvesti se mora preosnova obrtnega reda in delavsko-zavarovalno obrambne zakonodaje itd. itd. Tudi obramba proti nasprotnikom, bodisi že načelnim soc. demokratom in liberalcem, ali narodnostnim, ne sme zaspati!

Pri velikih nalogah, ki jih mora še izvršiti slov. krščansko socialno delavstvo, pa moramo reči: Veliko je dela, a žal še premalo je delavcev. Zato pa pozivljamo sposobne može raznih stanov in zlasti delavce same: Izobrazujte se v socialnem vprašanju in vztrajno in neumorno delujte na tem polju po zgledu ustanovitelja in dušnega očeta slov. kršč. demokracije.

LISTEK.

Mandarin Cmo-kav-zar.

Bi-laj-no, 25. maja 1904.

Nekoliko zapadno od Söula stoji prijazno, ne veliko mestece Bi laj no. — Vsled zadnje vojske so se seveda tudi tukaj razmere zelo izpremenile. Krščanstvo, ki je bilo pognalo že precej globoke korenine, so mandarini sklenili uničiti. Pri zadnjih volitvah je že zmagala takozvana napredna stranka, katera si je postavila nalogo, da izvrši namero mandarinov.

Mandarini so sklenili, da bodo v znak svojega svobodomiselstva priredili pojedino na kvaterni petek, in to so tudi izvršili prošli kvaterni petek. — Blizu Bi-laj-no je predmestje Ma-dot-vu, kamor so se sešli zastopniki mandarinske stranke. Prišli so tem rajše, ker se je pričakovalo, da bo znani mandarin Cmo-kav-zar pri tej priliki razvil tudi program nadaljnega strankinega delovanja.

Cmo-kav-zar pride — nekoliko pozneje, kot drugi, ker je zakasnitev znamenje oblasti — in sede brez posebnih ceremonij za mizo. Kmalu se je začelo.

Prihajale so različne jedi na mizo. Ker je tudi za Evropca zanimivo izvedeti, koliko in kaj tak mandarin poje, navajamo tu nekatere stvari.

Najprej je mandarin Cmo-kav-zar iz drobne stekleničice zlil v svoje grlo nekaj vode, ki sliši na ime psi noš. Prav navadna voda, brez vsake barve! A Cmo-kav-zar se je takoj pogladil po želodcu in zdihnil z neizrečeno prijaznim obrazom: „Ah!“ Kakor zamaknjen je nalil še enkrat in zopet izpil.

Prišla je na vrsto nekaka juha, potem rdeči, ploščnato-narezani, precej veliki usnjati podplati. Za ribo je Cmo-kav-zar jako prijazno pogledal na skrbno zakrito skledo. Notri so bile čudne stvari: rdeče, pajkom podobne pošasti s škarjami. Ta jed ima kosti od zunaj in je nekaj popolnoma izrednega. Cmo-kav-zar je srkal iz škarij in odkoder je mogel, in rumenkasto-bela notranjščina se mu je večkrat pocedila po bradi, kar mu je jako dobro delo. Za tem je prišla pa jed na mizo, ki je Cmo-kav-zarja še bolj zanimala: bile so kakor kratke, zakrivljene paličice, ki so ležale v rumenkasto-zelenkastem, s čudno tekočino zalitem listju.

Ne bo odveč, ako vam to jed, ki jo Cmo-kav-zar nad vse čisla, nekoliko popišem. V Koreji poberejo pobitim in zaklanim živalim vsa črева iz života. Ker se njih vsebina Korejcu ne zdi vžitna, jih izpraznijo in potem dajo sušit, če jih takoj ne porabijo. Ta črева napolnijo z raznimi tvarinami. Najrajši jih bašejo s krvjo neke živali, ki ima to lastnot, da silno rada je in se ji vsled tega trebuh jako ponižuje. Dlake nima mnogo, a je debela; spredaj ima rilček jako gibčen in zgovoren. Ime sem pozabil, dasi ga rabijo mandarini večkrat tudi, kadar se med seboj o drugih stvareh pogovarjajo. Če tega mesa ni dovolj, pa devajo v črева tudi konjsko ali kravje meso. V novejšem času bašejo vmes tudi meso mačk in psov, vsled česar se okus nekoliko izpremeni.

Zdelo se je, da je mandarin Cmo-kav-zar te jedi čakal, kajti obraz se mu je razjasnil in začel je gosteje govoriti, seveda v presledkih, kadar je utegnil. Doslej je pil neko pijačo, v katero gotovo devajo mila, da se tako peni; tudi okus je vsled tega bolj grenak in splošno za Nekorejca zoprn. Potem je izpil precejšnjo mero rdeče tekočine, ki nima pen in je strašno kisla. Grd obraz je naredil in ukazal »ta rumenega«. Potem je pil še neko črno pijačo, ki naredi človeka težkega in mu žene kri v glavo, da se žile ob čelu napenjajo.

Ko je imel vse to v želodcu, je torej mandarin Cmo-kav-zar začel govoriti. Korejci imajo čudno navado, da preden kateri govori, z nožem po steklenici udari in vsi potem utihnejo in ga poslušajo. Tako so tudi zdaj naredili, in Cmo-kav-zar je začel govoriti, kakor nam bonci pripovedujejo, da je včasih govoril veliki učenik Sakja Muni, imenovan Buddha.

»Slavno omizje,« je govoril mandarin Cmo-kav-zar. »Vsled zveze z Japonci se je posrečilo naši stranki, da je v našem lepem mestu Bi-laj-no dobila premoč nad ono klerikalno zalego, ono požrešno kugo, ki so jo k nam zanesli rimski hlapci. A motil bi se, kdor bi mislil, da je zdaj to delo izvršeno. Klerikalni zmaj ne miruje, in mi, danes tukaj zbrani pri čaščenju misli svobodne, se moramo pobriniti, da dovedemo znanost jasno do zmage nad reakcijo temno in da z lučjo napredno prežemo one žalostne sence, ki se plazijo nad našim žal tako zaostalim narodom.«

»Zivio! Zivio!« so vpili Korejci. Čuden narod je to. Že večkrat sem opazil, da kadar kdo tako ali podobno govori, kakor man-

Dne 12. junija bo obhajalo slov. krš. socialno delavstvo na Šmarni gori desetletnico svoje ustanovitve.

Bodi ta dogodek naši organizaciji v bodrilo iz vzpodbujo! Ako združene moči vseh nasprotnikov niso mogle udušiti skromnih začetkov te organizacije, tem manj jo bodo mogle zatreti zdaj, ko se je v boju okrepila, ko ima za seboj izkušnje in uspehe.

Naprej na delo krščansko za blagor našega ljudstva!

Balkanska zveza.

Sofija, 29. maja.

Dogovori merodajnih Srbov in Bolgarov glede ožje zveze v gospodarskem in političnem oziru niso več prazne sanje. Vsi resni možje uvidevajo, da more v resnih razmerah na Balkanu taka zveza le koristiti obema državama, osobito pa podjarmljenim sobratom v stari Srbiji in Makedoniji. Razgovarjal sem se z raznimi bolgarskimi politiki in književniki v tem vprašanju in dobil pojasnila.

Stari in ugledni pesnik bolgarski, katerega dela so prevedena v razne moderne jezike, bivši naučni minister Ivan Vazov sodi:

Balkanska zveza je reč, kateri želim, da dobi telo in kri in da se ta reč pretvori v delo. Zakaj se to že doslej ni zgodilo? Temu so vzrok napake v naši stari in novejši zgodovini; nedostatek zrelih političnih misli pri onih, ki vodijo usodo naših dveh narodov; Slovanom prirojena slabost za neslogo in nasprotja. Ideja ožje zveze med Srbi in Bolgari se je vzbudila v mladini in utegne pognati globoke korenine, ako bode delo na obeh straneh iskreno in lojalno, ponavljam, lojalno. Pozabiti moramo na tesnosrčne narodne račune imeti pred očmi le blagor in boljšo bodočnost obeh sosednih narodov."

Ugledni bolgarski pisatelj in urednik leposlovnega lista „Zbirka", St. Bobčev, je izjavil:

„Sporazum in zbližanje balkanskih narodov bi bil dogodek velikega pomena, ker more koristiti na vse strani, ali pa so ti narodi že prepričani o tej potrebi? To je vprašanje. Splošna želja pa je, da se to zbližanje vsaj prične, in sicer v prvi vrsti med Bolgari in Srbi na gospodarskem polju."

Narodni zastopnik in vodja demokratske stranke A. Strašimirov veli:

»Balkanska federacija bode neostvarljiva, dokler se Makedonija ne osvobodi turškega jarma in dokler se Srbi in Bolgari ne oprosté vkoreninjenega šovinizma«.

Glavni urednik lista, »Den«, V. Velčev trdi:

»Tisti, ki dokaže, da je nemogoča balkanska konfederacija, ta dokaže gotovo propast balkanskih držav«.

Stari narodni boritelj in politik Stojanov je rekel:

»Etnografske meje vseh narodov na balkanskem poluotoku so najboljša osnova za pravilno izvršitev balkanske konfederacije«.

Profesor višje šole, dr. Teodorov-Balan sodi:

»Mi pravimo, da se bratimo s Srbi. To je velika napaka v terminu: mi smo bratje po krvi! Treba je le, da se družimo tudi v javnem življenju, in to združenje naj se imenuje »zveza« ali »konfederacija«. Proslavil pa se bode oni, ki zbliža v življenju brate po krvi in usodi na Balkanu«.

Profesor na univerziteti dr. Fadenheht se je izrazil:

»Gospodarska in politična nezavisnost Srbije in Bolgarije bode mnogo osigurana, ako si iskreno prožite roko ter skupno branite svoje trgovinske in druge koristi. Prijateljstvo med obema narodoma je po moji sodbi začetek nove svetle dobe v življenje dveh držav. To pa je mogoče, ako se sprijaznita oba naroda za avtonomijo Makedonije«.

Stari politik Hrdžijev meni:

»Balkanska zveza, osobito srbsko-bolgarska, je bila težnja in ideja najboljših domoljubov naših. Danes pa je ta ideja postala ideal najširših krogov, prirodni pojav v politični in socialni evoluciji. Zveza s Srbijo more biti začetek za zvezo vseh slovanskih narodov, a ta pričetek zveze sploh vseh narodov. Zato pozdravljam to zvezo«.

Mladi bolgarski pesnik Kiril Hristov se je izjavil:

»Ako nevarna gospodarska vojska, katero je tudi nam Bolgarom in Srbom naklonila usoda proti najnevarnejšemu nepriatelju — in ta je Nemčija — ako ta gospodarska vojska ne združi jugoslovanskih narodov, uzrok more biti le stara slovanska nesloga. Splošna beda druži pojedince samo za nekaj čase, tako tudi narode. Ko pa ta beda doseže skrajne meje, tedaj se prične razpad, demoralizacija«.

Ravnatelj bolgarskega »pozorišta«, Stojan Koledarov mi je rekel:

»Gotovo je splošno prepričanje, da more srbsko bolgarsko zbližanje imeti le dobre posledice. O tem smo vsi prepričani, toda ni še prišel čas aktivnega dela, a začeti se mora. Mnogo je temu uzrok to, ker se še ne poznamo. V tem oziru bi moglo ravno narodno gledališče v Belgradu in Sofiji pospeševati poznanje in zbližanje, ki nam je potrebno«.

Dostavek uredništva:

Novejše gibanje na Balkanu je povsem naravno, ker se razvija iz že davno neznosnih razmer. Tudi ne prikrivamo, da si avstrijska politika ni znala pridobiti zaupanje balkanskih narodov, vendar danes kratko pripomnimo: Osobito Srbija, ki je brez morskega pristanišča, ne sme pozabiti, da je njeno največje tržišče v Avstro Ogrski, s katero mora sklepati trgovinske in carinske pogodbe. Pred leti so srbski politiki skušali osvoboditi se našega trga, a ni šlo. Zato tudi sedaj najbolje storé, da ostanejo v prijateljskih odnošajih z našo državo, sicer pahnejo mlado kraljevine v nesrečo. To pa ne ovira trgovinske zveze z Bolgarijo.

Bohinjski železniški predor — predrt.

Slavnost v Bohinju.

(Izvirno poročilo.)

Bohinjska Bistrica še ni doživela lepših slavnosti, kakor so se vršile v ponedeljek in torek. Veseli so pričakovali te slavnosti Bohinjci in delavci. Nad štirinajst dni so se vršile priprave za slavnost. Ni je bilo skoro najti na Bistrici hiše, ki ne bi bila okrašena z zastavami in lampijončki.

Po vsprejemu nadvojvode Leopolda Salvatorja so bile kmalu proti večeru vse hiše razsvetljene. Stotine lučic je pričalo o veselju domačinov. Dasiravno je pred slavnostjo lil dež, in se je bilo bati slabih cest, vse to v torek slavnosti ni oviralo.

Skrbni gosp. župan Franc Arh je poslal delavce, da so celo noč snažili pota. Sploh moramo ob tej priliki izreči g. županu iskreno zahvalo, da se je slavnost vsled njegovega truda veliko povzdignila.

Serenada v ponedeljek zvečer je bila sijajna. Požarni brambovci so z lampijončki korakali v vzglednem redu za godbo, za njimi velika množica ljudstva, celo pot navdušeno »Živio« klicajoč. Ustavili so se najprej pred hišo g. župana, odtod pa korakali proti Ceconijevi vili, kjer je imel prenočiti nadvojvoda Leopold Salvator. Pevci, pod vodstvom g. nadučitelja Hameka, vsi v gorenjski kranjski noši, so krasno zapeli cesarsko pesem, potem Sattnerjevo »Na planine«, Aljaževo »Triglav« in Beethovenovo „Sveta noč". Zunaj vasi na Bitnjah pa je na tisoče raket z umetnim bengaličnim ognjem povzdigovalo slavnost.

Slovesna otvoritev.

Točno ob ½9. uri so prišli gostje pred predor na krasno okrašeno verando. Pred verando je daroval sv. mašo gosp. župnik Ivan Piber. Med sv. mašo so peli domači pevci v narodni noši, med petjem pa je svirala vojaška godba. Po sv. maši so vstopili gostje v lepo prirejene odprte železniške vozove, nakar jih je z raznoličnimi zastavicami in duhtečim zelenjem okrašena lokomotiva odpeljala v predor do drugega kilometra. Odtod naprej so tiščali delavci vozove do prostora, kjer je imel nadvojvoda z električnim aparatom razstreliti zadnjo steno. Sekcijski načelnik Wurmb je opisal še zgodovino bohinjske železnice, hvalil dovršenost tehničnih del ter se zahvalil nadvojvodi za njegovo prisotnost. Nato je nadvojvoda pritisnil na električni aparat, nastala je med gosti skrivnostna tišina, katero je pa v nekaj trenotkih prekinil zabukli strel, oznanujoč, da je Kranjska z Goriško zvezana po bohinjskem predoru. „Glück auf!« je zadonelo, podjetnik se je odpeljal k razstreljeni skali, kmalu so položili šine, in ko so gostje dospeli do tega prostora, je bilo že vse okrašeno z zelenjem in raznobarvnimi električnimi lučicami, nad prebito skalo pa je stal ovenčan napis »Franc Jožef I.«

Sprevod se je nato dalje pomikal na železniških vozovih, dokler ni dospel do prostora, kjer so pričakovali goriški gostje ter prišlece veselo pozdravili. Pri prvem kilometru na podbrdski strani so vozove zopet priklopili lokomotivi ter se odpeljali na prosto.

Krasen je bil pogled iz predora na solnčno Goriško, kjer so tisočeri domačini in delavci, med njimi veliki broji slovanskih Makedoncev, pričakovali goste ter jih z gromovitimi »živio« klici sprejeli. Gostje so si ogledali okolico, nato se pa ob ½2. uri podali nazaj v železniške vozove ter prispeli ob ½3. uri na Bistrico. Mimogrede bodi še povedano, da je padec predora na goriški strani 10 pro mille, na bohinjski pa le 2. Po prehodu so se gostje podali v železniški hotel, kjer se je vršil:

Slavnostni obed.

Pri obedu je prvi govoril g. deželni glavar pl. Detela v slovenskem in nemškem jeziku, povdarjal je pomen Semeringa in drugih avstrijskih železnic, zlasti pa železnice, ki druži Kranjsko z Goriško. — Za njim je povzel besedo deželni predsednik baron Hein; opisoval je pomen dinamita in cementa, dveh elementov, ki prideta pri zgradbi predora v poštev. Eden je razdiral, drugi družil. Kakor druži cement pri zgradbi, tako druži habsburška rodbina Avstrijo v eno celoto. Za njim je govoril nadvojvoda Leopold Salvator; hvalil je tehnično dovršnost, izražal zahvalo parlamentu, gosposki zbornici, podjetništvu ter vodstvu in zlasti izražal veselje nad udanostjo domačinov. Potem je govoril baron Schwegel; zahvalil se ministru Witteku za trud, katerega je imel pri gradbi bohinjske železnice, ter izražal veselje nad srečno premaganimi težavami in zaprekami, ki so se stavile železnici nasproti v parlamentu. Za Schweglom je imel krasen govor železniški minister Wittek, ki je rekel, da smatra ves trud le za dolžnost, ter se slednjič spomnil glavnega faktorja pri gradnji predora — delavstva. Kar je tehnika teorično nakazala, to je delavstvo praktično izvršilo. Današnji dan, pravi minister, je predvsem posvečen delavcem. Koliko znoja je bilo prelitega, koliko moči porabljenih! A danes se ozirajo z veseljem nazaj; pozabljen je trud. Za Wittekom hvali tehniko tržaški namestnik Goess in povzdiguje v vznesenih besedah podjetnost Ceconijevo. Od mladih nog do starosti živi pri delu. Koliko jih je v sličnih slučajih omagalo in odjenjalo, on pa se ne straši truda ter spe vedno višje. Pomenljiv je bil tudi Wurmbov govor. Povdarjal je napredek tehnike, katera dolgo časa v Avstriji ni dobila zasluženega mesta, dokler ni prišel minister Wittek, po kterega trudu se živahno povzdiguje.—

Zahvalo so mu dolžni vsi tehniki in oni, ki znajo ceniti pomen tehnike.

Napivalo se je tudi časnikarstvu, ki slično železnicam preplavlja državo in še z večjo močjo, ako je v dobrih rokah. Slavnost je minula v sijaju in vzornem redu. Popoldne po 4. uri so se odlični gostje razšli ter se odpeljali z nadvojvodo v Lesce k vlakom. Gostje so odšli, dan slavnosti pa bo ostal Bohinjcem nepozabljen.

Slavnost Podbrdom.

Iz Podbrda, 1. junija.

Ne le Podbrdom, tudi pri Sv. Luciji, v Bači, Podmelcu, Grahovem in Hudi jušini je bilo mnogo hiš v zastavah, ko je padla tanka stena, ki je v predoru ločila Kranjsko od Goriške. Prišlo je mnogo fotografov iz Vidma, Ljubljane in s Koroškega. Pri sv. maši na prostem je bilo čez 2000 delavcev s prižganimi delavskimi lučicami, igrala je pa vojaška godba iz Ljubljane. Ko se je po sv. maši dvignil nadvojvoda Leopold Salvator, je ljudstvo glasno klicalo »Živio«, in štirindvajset deklic ga je pozdravilo v narodnih nošah. Podbrdske šolarice v belih oblačilih so trosile cvetice na pot.

Podbrdom je pozdravil v imenu Goriške nadvojvodo deželni odbornik goriški Marani, ker je bil deželni glavar Pajer zadržan. Nadvojvoda Leopold Salvator je odgovoril, da je že dolgo želel videti te kraje in njih prebivalstvo; vesel je, da more to svojo željo izvršiti, dopolnjujoč delo, ki bo koristno tem krajem. Gostje so šli potem v bolnišnico, kjer je dobil odlikovanje delavec Friedek, nedavno ponesrečen v predoru.

Vseslovanski dijaški shod.

Praga, 1. junija.

Na manifestačnem shodu, ki se je vršil vseskozi sijajno, so bili navzoči mnogoštevilno tudi češki poslanci. Govoril je, kakor sem omenil že v zadnjem poročilu, profesor Jarnik. Sa slov. zahteve je govoril g. Egon Stare. Govorili so še zastopniki Hrvatov, Srbov, Rusov, Rusinov in Poljakov. Shod je bil zaključen šele ob pol 1. uri. Pokazal je shod, kako močna je že med slovanskimi plemeni in posebno med dijaštvom ideja slovanske solidarnosti. Češki narod nam je

Dalje v prilogi I.

darin Cmo-kav-zar, pa vsi vstanejo, pograbijo čaše, trkajo ž njimi, da se kar pijača razliva, in potem vsi na dušek vsak svojo čašo izpijejo. Nisem mogel zaslediti, kak pomen ima ta navada, ob kateri se jako mnogo pijače pokonča.

Zdaj je pa vstal mandarin Li-tu-ru in je govoril:

»Treba bo, slavno omizje, da s podvojeno močjo preganjamo črnega zmaja z lepe zemlje korejske. Mi moramo pokazati, da smo mi, napredni Korejci, častna in poštena družba, katera ne trpi med seboj klerikalnih pijancev in nečistnikov. Mandarin Cmo-kav-zar pač dobro izvršuje ono stran našega programa, da odpira korejskemu narodu oči o zavrženosti klerikalizma. A treba bi bilo, da bi bolj branil tudi nas naprednjake proti brezvestnim, nikakor ne dokazanim obdolžitvam in očitkom, s katerimi obsipuje lokavi nasprotnik nas, naše rodbine in našo družbo. Zato pa dvigam čašo in napivam nravni neomadeževanosti naprednega elementa.«

Zopet so Korejci trkali in po svojem običaju mnogo tekoče tvarine popili.

A mandarin Cmo-kav-zar ni bil prav zadovoljen. Imel je dva vzroka. Prvič ni rad videl mandarina Li-tu-ru, ker se mu je zdel nevaren konkurent. Drugič je imel pa Cmo-kav-zar to lastnost, da če je bil trezen, je zabavljal samo čez klerikalce, kadar je bil pijan, pa čez vse. In danes je prišel trenutek, da je moral zabavljati čez vse, posebno čez mandarina Li-tu-ru.

»Moj čislani tovariš Li-tu-ru,« je dejal, »se brez vzroka vznemirja. Jaz imam drugo taktiko. Čez klerikalce moramo pisati vse, ker one je sram, če se o njih kaj piše, kar ni v soglasju z njih moralnimi nazori. A nas ni treba biti sram, ker stojimo na drugačnem stališču, in zato se nam tudi braniti ni treba. Klerikalni list piše n. pr. nekaj dvoumnega o meni in o moji hišni. Ali bi se jaz razburjal? Ne, jaz se smejem in rečem: E, v temi sem se nekoliko zmotil in z roko predaleč segel. To je dovtip, gospodje, in dovtip je več vreden, kakor jeza. Čemu bi se svete delali, saj se poznamo med seboj!«

Tudi na to so pili Korejci po običaju, iz česar se sme sklepati, da to ljudstvo vedno pije, če govornik reče da ali ne.

A Li-tu-ru je bil hud, in komaj je odmaknil čašo od ust, je tudi že izpregovoril z debelim glasom:

»Ta taktika ni prava, in jaz vzdržujem svojo zahtevo, da se nas brani z besedo in pismom, kadar nas kdo napade na naši časti, ki mora biti svetla in neomadeževana, kakor solnčni žarek.«

Zdaj pa — čudno — Korejci niso pili. Bili so iznenadeni, ker zdelo se jim je nekaj neodpustnega, da kdo ugovarja mandarinu Cmo-kav-zar.

Tudi ta ni trpel ugovora. »Kaj boš ti, Li-tu-ru! Le čakaj, ti povem zgodbo, ki te drugače pouči!« In je začel pripovedovati:

Živel je neki daino, ki je jako burno in neprevidno branil čast naprednjakov. Crni so očitali onim, ki so napredne buddhovske vere, da njihovo življenje ni čisto in neomadeževano, kakor solnčni žarek. Ta daino je pa trdil, da so napredni vsi vzorni in da je njih rodbinsko življenje neomadeževano. Hands off od naše zasebne časti! je klical. Z gnusom je zavračal klerikalne podrepnike in propalice in v zvezde koval sebe in svojo neomadeževano čistost. Nekoč je neki klerikalec izrazil dvom o pristni čednosti vzorne naprednjakinje Fi-du Go-po-ruk. In ta daino je nastopil kot branitelj korejskega ženstva in je vsemu svetu oznanjeval, da je čast naprednjakov čista kot neomadeževani solnčni žarek. Zgodilo se je pa, da so malo prej vpeljali v naše mesto Bi-laj-no telefon. — In ko je mož gospe Fi-du Go-po-ruk bil zvečer v gostilni »Pri lotosu«, je prisluškoval pri telefonu, da vjame kako novico iz tujih razgovorov. »Halo, Kdo tam?« — „Tukaj Fi-du Go-po-ruk. Vabim te, da prideš danes k meni. Moj mož je z doma in gotovo ne pride danes zvečer domov. Te pričakujem.« — Kakor bi ga gad pičil, je odskočil naš mandarin Go-po-ruk. Kdo je neki ta kukavica, ki se vsiljuje v njegovo gnezdo? Sel je domov, in kdo je bil pri naši vrli naprednjakinji Fi-du Go-po-ruk?«

„Kdo? Kdo?« so upili vsi navzoči. »Povej, Cmo-kav-zar, kdo?«

»Nihče drugi, nego naš častni in neomadeževani tovariš Li-tu-ru!«

„Ho, ho, ho!" je zagrmelo okoli mize, mandarin Li-tu-ru je pa jezno vstal, pljunil in odšel.

»Tako je«, reče Cmo-kav-zar. „Na tem polju je najbolje, če ne dražimo sršenov, kajti klerikalci so se od nas izučili in nas imajo v evidenci. Povem vam, smrdelo bo, če sledimo neizkušenemu mandarinu Li-tu-ru. Naše geslo bodi: Saj se poznamo!« In Cmo-kav-zar si je odkašljal.

pokazal tudi svoje „narodno divadlo“, ponos vsakega Čeha in diko Prage. Priredila se je slovanskim gostom na čast slavnostna predstava. Le škoda, da je bila igra skrajno tendencijozna in da kot taka ni bila na mestu, igrali so namreč Tylovega „Jan Husa“. Igrali so sami akademiki.

Po predstavi pa je občinstvo vkljub hudemu dežju vrelo na Žofin, kjer se je v veliki, krasno opremljeni dvorani vršil „elitni raout“. Tu je bila pač zbrana res vsa pražka elita. Med raznimi veljaki smo opazili tudi župana Prage dr. Srba, oba rektorja čeških visokih šol in mnogo poslancev. Zabava je trajala pozno v noč.

V nedeljo popoldne pa se je vkljub oblačnemu nebu vršil obnod po mestu iz „Narodnega doma“ do „vystavišča“, kjer se je l. 1889. vršila pražka razstava. Sprevod je bil impozanten; posebno, ko se je razvil na Vaclavskem trgu, je bilo res užitek gledati dolgo vrsto akademikov, ki so se počasi pomikali proti Přikopom. Občinstvu so posebno ugajali Jugoslovani s svojimi pisanimi čepicami. Nekaj čeških akademikov se je sprevoda udeleževalo tudi na konjih. Spredaj pred vrstami dijaštva se je pa peljala cela vrsta voz, na katerih so bile različne skupine. Tako je bila na primer tudi skupina slovanskih svatov z godcem. Ob cesti je stalo na tisoče občinstva, ki je burno pozdravljalo dijaštvo. „Živio“- in „nazdar“-klici so kar pretresali ozračje. Z oken je občinstvo pozdravljalo dijake z belimi robci in iz posameznih oken se je usipalo tudi cvetje na udeležence sprevoda. Tupatam je hotel dež nekoliko motiti, vendar se je sprevod vršil do konca. Na Přikopih je bilo zbrano, kakor tudi drugod, mnogobrojno občinstvo, ki je akademike istotako navdušeno pozdravljalo. O kakih nemirih ni niti govora. Za nemško kazino se ni zmenila živa duša. Praški Nemci naj bodo prepričani, da slovansko dijaštvo ni prišlo v Prago, da bi proti njim demonstriralo. Pač pa sta hotela provocirati dva neměška burša in se prerila v izvoščeku skozi vrste občinstva, da bi provocirala slovansko dijaštvo. Policija jima je zagrenila veselje. Med burnimi ovacijami je sprevod naposled došel na »vystavišče«, kjer je pozdravil udeležence prof Jarnik.

Nato se je razvila velika veselica, katera se je nadaljevala zopet v ponedeljek popoludne. Navzočega je bilo do 8000 občinstva, seveda v prvi vrsti nežni spol. Zabava je bila vrlo animirana. Ob 6. uri se je vršila v desnem oddelku »Premislovega palaca« akademija »akademickega kluba«. Večeraj se je pa vršil še pozdravilni in poslovilni večer na čast odhajajočim gostom. Seveda je večina gostov odšla že v ponedeljek, oziroma v torek zjutraj.

Tako se je izvršila velika vsedijaška slavnost. Navzoči niso bili Italijani zaradi konflikta s Slovenci, pač pa sta prisostvovala slavnosti dva Danca. Navzoči so bili tudi Bolgari in sicer v precejšnjem številu.

Želimo, da bi ne ostalo le samo pri lepih besedah, ki smo jih veliko slišali, ampak da bi sklepi postali meso in kri ter da bi se navdušenje ne ohladilo takoj, ampak zorelo in rodilo sad. Ustanovljena zveza češko slovanskega dijaštva ne sme biti mrtvorojeno dete! Ako se naše nade uresničijo, bo pokazala prihodnjost.

Koroške novice.

k **Ogenj**. Pri Sv. Ilgu so, kakor se poroča iz Kožeka, pogorela poslopja gostilničarja Janeza Lederhasa. Zgorelo je tudi skoro vse blago v prodajalnici. Skoda je velika, dasi je bil posestnik zavarovan za 8000 kron.

k **Žrtva kart** Preteklo soboto je neki posestnik v Versta vesi na Koroškem poslal svojega 23 let starega sina kupovat živino. Dal mu je 2000 kron. Zašel je med igralce, ki so mu izvabili iz žepa vseh 2000 kron. Sin je obupan prišel domov in se v hlevu — obesil.

Štajerske novice.

št **V Veržeju** pri Ljutomeru je umrl gospod Matjaž Avar, župan v omenjenem trgu, star 44 let, po kratki bolezni. Nam se piše, da je k pogrebu prišlo ljudstva v velikem številu. Da so bili poleg tudi slavnoznani „veržejski strelci“ in požarniki, to ni treba praviti. Predno se je sprevod razvrstil od hiše žalosti, povzel je žalovalce fotograf.

št **Toča v Veržeju** je, kakor se nam poroča, duhovski ponedeljek okoli tretje ure padala v toliki meri, da je prostor po trgu bil bel, kakor pozimi vsled snega. Zunaj trga ni bilo tako hudo. V obližji istega sta pšenica in rž poškodovani za polovico. Letos je tam že dvakrat klestila.

Idrijske novice.

i **Glasna seja** Občinske seje dnevni red dne 31. maja bil je jako obširen. Obsezal je 13 točk, pač mnogo preveč za eno sejo. Zato tudi niso vsega obdelali. Pa prihodnjič naprej, bomo imeli zopet kaj zabave. Sedaj smo z galerije že z velikim zanimanjem gledali na zborovalce in občudovali fini nastop naprednjakov. Roke odbornikov so včasih švigale po zraku kakor strela ob nevihti. Mesar in mestni oča Ipavec je upil in razbijal po mizi, da je vse odskakovalo, kakor bi v klavnici pobijal rogato živinče; občudovali smo tudi župana, kako ljubo se vede proti odborniku, čegar žal preutemeljene trditve mu niso všeč. Kogovšek je bil sladko ginjen, tako, da mu kar nobena reč ni šla v glavo. Galerija je imela tu boljši brezplačni užitek nego v Fumagalijevem cirkusu. Po vrhu smo se pa še na galeriji posebej zabavali. Jaka Burnik je moral ponižno nastavljati svoj obraz klofutam poleg stoječemu Antonu Mikšu. Dnevni red seje je bil naslednji: Takoj izpočetka seje je predlagal Kristan z zastopniki III. razreda, naj se sprejme neka peticija na c. kr. ministrstvo glede misernih delavskih razmer. Ko je še odbornik Kaučič apeliral na odbor, naj za to glasuje, se je sklenilo, peticijo poslati na pristojno mesto.

1. Domovinska pravica se vsem prosilcem podeli,

2. Prošnji Ivana Mravlje za podporo se ugodi ter se mu dovoli 10 K. Župan je bil sicer proti prošnji ter dokazoval, da ima takim ljudem erar pomagati, a naposled se je vendar udal ter predlagal podpore 6 K. Kos pravi, da je sramotno bolnika s 6 K odpraviti, nakar se sprejme predlog Val. Lapajneta, da se mu podeli 10 K podpore.

3. Prošnja Alojzija Uršič v Idriji za dodatno podporo k napravi neke škarpe se na županov predlog odkloni, ker so se izvedenci izrekli, da je ista slabo narejena in delo stane le 20 do 30 K; podpore pa je že 30 K dobil.

4. Prošnji Ivana Čuka za napeljavo vodovoda k njegovi hiši se ugodi in dá podpore 30 K, ker bode stem več strankam ustreženo.

5. Prošnjama Marije Makovič in Janeza Grudna za podelitev gostilničarske koncesije se ugodi, ker je bila v njih hiši že preje gostilna.

6. Prošnji mesarjev v Idriji, da se razveljavi maksimalni tarif za ceno mesa v Idriji. Odbornik Kaučič temu ugovarja ter svoj ugovor jako primerno utemeljuje s tem, da se je ravnokar sklenilo, poslati peticijo glede draginje, ki je zadnji čas zavladala, a sedaj naj bi pa dovolili, da bi nas mesarji še bolj izkoriščali.

Maksimalni tarif je od leta 1888, a je bil v občinski pisarni v prahu tako globoko zakopan, da niti gosp. župan ni vedel zanj. Glavarstvo pa je prišlo na sled mesarjem, da že delj časa meso nad dotično ceno prodajajo ter jim zagrozilo s kaznijo, ako se dotičnemu tarifu ne pokorijo. Na vprašanje, zakaj se že toliko časa meso nad določenim tarifom prodaja, je župan odgovoril, da je to samovoljno dovolil bivši župan Lapajne. Tu se je pa vnel tak ropot na galeriji in v dvorani, da ni bilo mogoče razumeti, kakšen je bil končen sklep. Z vpitjem se je posebno odlikoval mesar Ipavec. Za umazano zmerjanje ga župan ni poklical k redu. Sicer pa morda župan sploh ni štel za vredno ozirati se na omiko ljudi, ki psujejo svoje tovariše odbornike v javni seji z „àsli“. Le mestu niso v posebno čast taki svetovalci.

8. Nakup sveta za delavske hiše. Ponudbo za ta nakup je poslal Tratnik v Rižah, parcelno št. 924. Ker pa je prostor previsoko cenil, sklenilo se je vprašati ga, če je voljan prodati prostor za 1500 K. Kar je preostanka, rekel je župan, porabimo letos za nakup sveta, kar bode pa drugo leto preostalo, porabimo pa za delavske hiše. Zakaj se porabi pa 25% povišana naklada? Morda za podporo vsesokolski slavnosti v Ljubljani? Zopet vnovič je tako potrdil tudi novi župan, da občina ni izhajala s 50%, delavske hiše so bile le pretveza, da je prišlo zopet nekaj prepotrebnega denarja.

9. Mestna ubožnica. Načrte za nje popravilo je napravil arhitekt Treo, ne da bi bil preje o tem kaj sklepal občinski odbor. To je menda vendarle nekoliko premogočno od župana. Vlada je načrt že potrdila, in stavba je preračunjena po teh načrtih na 39000 K. K takemu samooblastnemu ravnanju seveda ni mogoče molčati. Župan pa je bil silno razburjen ter trdil, da reveži komaj že čakajo, da pridejo nazaj v hišo. Odbornik Goli pa je opravičeno poudarjal svoj dvom, da bodo našli reveži prostora v novi hiši. Zgodilo se bo tako, kakor z gasilnim domom. Gasilno društvo so izgnali, potem se je pa liberalna čitalnica upečatila v gasilne prostore. Če hočemo, da bode ljudstvo kaj dobilo, metljo v roke, pa ven z liberalci iz občine! Podrtje stare hiše se odda licitacijskim potom z zahtevo 200 K kavcije.

10. Vodovod za gradom. Ker bi voda, ki izvira na eraričnem svetu, morala biti izpeljana skozi vrt Ivana Kolerja, ki zahteva za odškodnino 400 K, se sklene na županov predlog, prositi rudniško vodstvo za prepustitev te vode, katera se spelje za grad skozi Kolerjev vrt proti odškodnini, katero mu bode določila cenilna komisija.

11. Oddaja mestne vožnje: Za to je vložil F. Stran prošnjo, ter zahteva, da se odda mestna vožnja licitacijskim potom. Ker pa je bilo glede vožnih cen stavljenih več predlogov, se na predlog župana sklene: „Bomo še videli kako bode!“

Bližala se je zadnja 13. točka: „Računa za l. 1902 in 1903“. Torej vendar enkrat! Na, tudi sedaj še ne. Liberalni odborniki vstajajo in odhajajo ter napravijo sejo na ta način nesklepčno. Liberalci imajo znatno večino — pa obstruirajo. Nekaj jih ni prišlo blizu, n. pr. svetnik Svoboda, ki sicer do malega nobene seje ne zamudi, drugi so vstali in odšli, da so preprečili razpravljanje o letnem zaključku. Župan je sejo sklenil. — Zakaj so liberalni odborniki odšli, vprašuje se vsakdo. Saj utrujeni od dolgega zborovanja niso mogli biti. Naši in Kristan so preje največ debatirali, pa so razen enega, ki je moral na delo, do konca vztrajali vsi. Sicer je pa vsa seja trajala še ne prav ¾ ure, ko so že prvi naprednjaki odhajali. Bili so pač dogovorjeni, da niso prišli na vrsto — računi. Imajo pač čudno zgodovino za seboj. Kavčič je opozoril na dejstvo, da čakajo računi še rešitve. Najpreje so hoteli račune 1902 kratko malo za odobrene spoznati, ko jih nobenemu pregledovalcu Dragotin še pokazal ni. Potem so modro sklenili, da sta zadosti dva pregledovalca, ker se jim je zdelo vendarle preneumno voliti v računski odsek po izstopu Rinaldota še tretjega liberalca, drugega pa niso hoteli. Nato so zahrbtno hoteli uloviti kakega našega odbornika, da bi pregledal račune, a v računski odsek ga niso marali. Na pritisk od naše strani, kateremu se je pridružil v zadnjem času tudi Kristan s svojim »Naprej«em, dasi se je iz početka tudi on norčeval iz Kavčiča, ki je stvar sprožil, postavi župan računska sklepa **dveh** let kot zadnjo — 13. — točko na dnevni red ene seje. Zdi se nam kakor norčevanje. Končno pa pokaže toliko liberalcev pete, da seja ni sklepčna, in računi za 1902 še 31. maja 1904 niso mnogli priti v obravnavo.

i **Križec zasluži** tudi jamski paznik I. B, ker je celo prezvest v svoji službi. Takoj zatoži rudarja, ako ga dobi, da med delom pije požirek vode ali kruh je. Ako utrujen delavec malo doli sede, je zatožen, da je ležal. Ako rudar prosi za boljšo plačo, je zopet zatožen, da je spal. Dne 19. maja je neki rudar vprašal paznika, ker je njegov tovariš zamudil, ali naj gre sam na delo ali dobi druzega tovariša. Paznik pravi, da lahko sam dela. Nato prideta jamski oskrbnik in dotični paznik, ki rudarja zatoži, da je pijan. Oskrbnik ukaže naj gre rudar iz jame. Službeni red pa pravi, da pijan rudar ne sme na delo, najmanj pa sam. In to bi moral vedeti paznik.

i **V vodnem reservoarju — močerad**. Lep eksemplar te živalice so našli pred par dnevi v reservoarju za sv. Trojico. Ne vemo, ali bi bili kaj z veseljem posegali po vodi, ako bi bili vedeli, kaka golazen se koplje v vodi.

i **Vode primanjkuje** posestnikom za sv. Trojico, oziroma hišam za realko, ker je porabi mnogo realka. Županstvo naj ne pozabi, da so tudi ti plačali 20 K za vodo, ko je slišati, da so nekateri drugod še na dolgu, dasi imajo dosti vode.

i **Mlad ruski baron** je bil te dni v Idriji ter si ogledal rudnik. Vsaj predstavljal se je za nekaj takega. Pravili so, da so ga pozvali domov — baje v vojsko.

»Kje je pa fazan, preklete babe?“ je vzkliknil. »Sampanjca na mizo!“

In zdaj so ga pili Korejci, o Višnu in Buddha, pili so ga dolgo in mnogo.

Car se poslavlja od vojakov.

Ruski car je pred kratkim obiskoval okraje 10. in 17. armadnega voja. Generalna parada ob mobilizaciji se je jako dobro obnesla. Čeh Vanička, ki je bil navzoč pri ločitvi carjevi od vojakov, odpotujočih na bojišče, popisuje ta prizor sledeče:

Na mestu vojaških vaj v letnem taborišču pri Petrogradu se je zbralo vojaštvo, ki je pričakovalo carja. Vojake je spremljala množica ljudstva, zlasti njihovi sorodniki, do tabora. Častniki niso nič ovirali občevanja vojakov s sorodniki, in često so se vaščani, zlasti pa ženske, vmešale v vojaške vrste in šle z vojaki. Nekateri so imeli s seboj fantiče po deset do petnajst let stare, in videl sem, kako je marsikateri deček ponosno nesel puško svojemu očetu, ki se mu je zadovoljno smehljal.

Kamorkoli je pogledalo oko, je videlo med vojaštvom in med tribunami za gledavce množico seljakov v črnih ali rjavih haljah in kmetic v pestrobarvanih sarafanih s plapolajočimi trakovi. Vse se je gibalo. Vreme je bilo ugodno.

Ko se je pokazal car, se je množica ljudi razdelila, ženske in otroke je potisnil na obe strani kordon policijskih stražnikov. Gardni kozaki so imeli dovolj posla, da so v kratki oddaljenosti ohranili množico, ki se je carju globoko klanjala, metala klobuke v zrak in upila: „Urá!“

Car, spremljan od velikega kneza prestolonaslednika, vojnega ministra Saharova in drugih vojaških odličnjakov, je počasi korakal ob vojnih vrstah. „Zdravi rebjata (otroci)!“ je pozdravljal, in vojaki so odgovarjali: „Zdravje želajem vašemu imperatorskemu veličestvu!“ Nato so pa zaorili klasni klici „Urá!“, katere so ponavljali gledavci, stoječi za vojaškimi vrstami. Običajno je, da pozdravlja vojaštvo carja z omenjenim pozdravom, a topot, ko so odhajali na vojsko, so dostavljali tudi svoj bojni klic. „Urá!“ je grmelo od vseh strani, in to upitje je šele utihnilo, ko je dal car znamenje, da se začne defiliranje.

Vsak polk, ki je šel mimo, je nagovoril car: „Spasibo (hvala) Nčžinskije!“, „Spasibo Bolhovskije!“ in tako dalje pri vsakem polku. Vojaki so odgovarjali: „Rady staratsja (radi se potrudimo) vašemu imperatorskemu veličestvu.“ Nato so pa vselej zaklicali „Urá!“, čemur so se pridružili seljaki.

Po končanem defiliranju je ukazal car, da stopijo častniki vsakega polka iz vrste. Oni, ki so se udeležili bojev proti kitajskim bokserjem, so morali stopiti še naprej. Car je govoril z vsakim in ga vprašal, kako mu je bilo v teh bojih. Potem se je obrnil car k vsem in rekel: »Vi odhajate na vojsko. Upam, da vsak izmed vas stori svojo dolžnost, kakor oni vaši tovariši, ki so se že bojevali na Daljnem Vzhodu. Ne pustim vas pa proč, predno vas ne priporočim varstvu Vsemogočnega!«

Car je vzel sveto podobo, katero mu je podal eden izmed častnikov njegovega spremstva, in govoril: »Blagoslavljam vas vse« — pri tem stori znamenje križa — »s to sveto podobo, katero vam dava za spomin jaz in carinja. Naj bo vedno z vami v boju in naj daje vašemu polku pomoč, brambo in tolažbo!«

Nato da car podobo polkovniku, ki jo odnese k zastavi. Zastava vsakega polka nima narodnih ali dinastičnih barv, ampak podobo svetnika, ki je patron istega polka. Na vrhu droga je srebrn križ.

Ko je car podal podobo, so vsi sneli čapke in se prekrižali. Ko je bil obred končan, so pa častniki zaklicali carju: »Urá!«

Car je stopil v sredo med vojaštvo, ki se je umaknilo v dve vrsti s čelom proti carju. Car je jezdil počasi med vrsto in nagovarjal vojake: »Pojdite na vojsko in bodite vredni svojih slavnih očetov!« — Vojaki so odgovarjali: »Urá!« — »Želim vam, da se vrnete vsi zdravi in brez škode!« — Na novo: »Urá!« — Naj vam Bog pomaga in vam da svoje varstvo!« — »Urá!« — »Želim vam sreče! Z Bogom, otroci!« — »Urá, urá!«

Ko je car zapustil vojake, je hitreje jezdil proti kolodvoru, množica pa je hitela za njim. Tudi vojaki so v vojni vrsti odkorakali proti kolodvoru, a kamor je oko pogledalo, povsod vse polno ljudstva, ki je spremljalo z očmi carski vlak in se poslavljalo od svojih dragih, ki so odhajali daleč na vojsko — ne vedé, ali se še kdaj vidijo na svetu.

Jeseniške novice.

j **Nova nevarnost**. Komaj smo se pomirili zaradi Mirce in se ne bojimo več, da bi se podrla na nas, pa nam preti z Mirce nova nevarnost. Ubiti utegne koga kamenje, ki leti prav na hiše, kadar v kamnolomu razstreljavajo pečine. Ta teden je priletel ravno na cesto pred šolo dve pesti debel kamen. Pobral ga je g. nadučitelj Medič, dišal je ves še po dinamitu. Drug kamen je priletel pred Smukovo hišo ravno med otroke, zadel ni nikogar. Pobrala ga je gospodinja in ga hrani za spomin. Prej se kaj takega ni dogajalo. Kaj je sedaj temu vzrok? Kaj se bo ukrenilo, da se kaj takega več ne bo moglo zgoditi?

j **V začasni pokoj** je šel g. nadučitelj Medič. Bolan je na živcih, dopust je dobil do konca šolskega leta. Sedaj manjka dveh učiteljskih moči na tukajšnji šoli.

j **Predavanje o Rimu** v nedeljo je bilo jako zanimivo. Celo uro so pričujoči z največjo pazljivostjo poslušali. G. Zabret bo predavanje nadaljeval to nedeljo točno ob pol 9. uri zvečer.

j **Barvo so pokazali** naši liberalci. Tisto novo delavsko izobraževalno društvo na Savi bo res liberalno. V „Slov. Narodu“ 28. maja liberalci sami tako pravijo. Na posvetovalno-ustanovnem shodu je g. Pengratz govoril strašno pobožno, a kmalu je vrgel plašč pobožnosti od sebe, delal mu je preveč vročine. Z drugimi tovariši vred kliče v „Narodu“: „Res žalostno bi bilo za nas, ako bi se mi hoteli po naukih sv. Liguorija ravnati.“ Krasno, izvrstno! Tako naravnost in odkrito pa še niso govorili. Te izjave ne bomo pozabili.

j **Kakšni možje** so torej Pongratz & Co? Ravnati se nočejo po zapovedih božjih, in nato so še ponosni, ker pravijo: »Res žalostno bi bilo za nas, ako bi se mi hoteli ravnati po naukih sv. Liguorija«, to je: po naukih, ki zahtevajo izpolnjevanje božjih in cerkvenih zapovedi. Ali niso torej to pristni liberalci, posnemavci prvega liberalca Luciferja, ki je svoj čas upil po nebesih: »Ne bom mu služil, — Bogu!? Res žalostno bi bilo! Potem bi ne mogli pri Kocjanu uživati sladkih uric, kaj ne? Saj razumete?! Kdo se hoče zapisati v Pongratzevo »izobraževalno« društvo?

j **Prostost** tudi mi vsakemu pustimo, nikomur ne branimo zapisati se v Pongratzevo društvo, a pustiti se mora tudi nam prostost, in nihče nam ne sme zameriti, če bomo rekli: »Kdor je zapisan v Pongratzevo društvo, je stopil v liberalno, proti-krščansko društvo, on je prijatelj nasprotnikov sv. katoliške cerkve.«

j **Jeseniškega novičarja** izziva Pongratz v „Narodu“, naj mu odgovori na več vprašanj. Predvsem naj gosp. Pongratz izve, da tisti novičar, ki je v začetku pisal jeseniške novice, ni več sam; v teku leta se je nabralo več novičarjev, in če prvotnega novičarja vtaknejo v luknjo za več let, jeseniške novice bodo še prihajale. Kdo je prvotni jeseniški novičar, pa ne uganete, gospod Pongratz, če se na glavo postavite! Čeravno tiste notice, vsled katere Pongratz tako besno vpije, jeseniški novičar ni spisal, hoče vendarle odgovoriti nekoliko na vprašanja.

j **Kaj pa je „Narod“ pisal** za časa stavke proti delavcem! S čim pa je „Narod“ zaničeval delavce? Celo poročilo o štrajku v „Narodu“ od 22. aprila je bilo proti delavcem. „Narod“ od 23. aprila je pisal: „Ako bi se delavske plače tako zvišale, kakor zahtevajo delavci, bi tovarna sploh ne mogla več obstati.“ „Delavci nimajo jasne sodbe.“ „Naj se delavci čim preje vrnejo na delo.“ „Zaradi kurijozitete omenimo, da so ljubljanske cigararice poslale delavcem znatno denarno podporo.“ Članki „Jasna beseda“ v „Narodu“ so vsi proti delavcem. Ce sedaj kak delavec drži z „Narodom“ in liberalci, prosto mu, a če se sam ne spoštuje, naj ne zahteva, da ga moramo spoštovati drugi.

Loške novice.

l **Franc Dolenc** na Fari je v nedeljo slovesno vstal z županskega stola — da se nikdar več nanj ne usede. Odpovedal se je časti, katero si je pred meseci z drago agitacijo privojskoval. Zmage pijana njegova garda je tedaj kričala: »Mi Prifarci se brihtamo«. V svojem nepremišljenem ognju je napadla klerikalni Port Artur, tisti usodni dan na cvetno nedeljo. Z naskokom so ga hoteli vzeti. A padla je liberalna garda, in le par potrtih liberalčkov je po tistih dneh še klavrno lazilo po starološki zemlji. Samo tej peščici poveljevati (cmokavzarjev namreč že tako ne mara), pa se je Francu Dolencu zdelo le za malo in odložil je poveljništvo. — Milo so vzdihnila liberalna srca ob tej nesreči, mi pa smo veseli dejali: Prav je naredil Jožek zdaj, ko se je odpovedal, še boljše bi bil, če bi se nikoli voliti ne bil dal. —

l **Mlaj**, 41 metrov (le 4 m manj, kot mestni zvonik) visok, so postavili bodovljski fantje na praznik sv. Rešnjega Telesa. Morda največjega v loški okolici. Postavili so se!

l **V Žabnici** bodo pa v nedeljo imeli prav veliko jelko na sredi vasi. Takrat bo tam praznik. Sokoli iz Kranja bodo namreč prišli celo sem doli k službi božji. Tisti, ki je dovolil posekati ono jelko, se je menda izrazil: „Za procesijo bi jo ne dal, za Sokole pa prav rad“.

l **Sokoli iz Kranja** so na jutrišnji shod v Žabnici povabili tudi loško in starološko ognjegasno društvo. Toda naši ognjegasci niso več tako otročji, da bi hodili de lat štafažo kranjskemu barvanemu načelniku Sokola. — Le v slučaju, da se v svoji gorečnosti kaj ožgete, smete biti prepričani, da pridemo gasit. —

l **Igra „Sv. Elizabeta“**, ki nas je zadnjič tako zadovoljila, se bo jutri popoludne po litanijah ob 3. uri ponavljala. Vabi se pred vsemi kmečko ljudstvo iz okolice, ki se radi oddaljenosti večernih predstav ne more udeleževati. Naj vas pride kar največ!

Primorske novice.

p **Nedeljski počitek v goriški trgovski zbornici**. Zbornični svetnik Seppenhofer je predlagal, da se v Gorici uvede v trgovino nedeljski počitek. Temu se je ustavil svetnik Jona (!), ki je tako dokazoval nasprotno: Trgovska zbornica mora zastopati trgovino; za trgovino je pa najbolje, če se vedno trguje. »Za nas«, je rekel žid Jona, »bi bilo najbolje, če bi bile trgovine odprte tudi celo noč«. Če se zapro v nedeljo trgovine, se morajo zapreti tudi krčme. Seppenhofer je dejal, da se mora ozir jemati tudi na uslužbence, ki zahtevajo počitka. A zbornica ni imela tega ozira, in predlog je padel, ker je dobil le šest glasov.

p **Narodni kolek** Akad. fer. društvo „Adrija“ je izdalo okusno izdelan kolek, ki se razprodaja na korist slov. šolstvu v Gorici. Kdor ve, kake velike važnosti je Gorica za napredek celega naroda, in kdor uvidi, da se s povzdigo slov. šolstva v goriškem mestu povzdigne in okrepi vsa slovenska stvar na slovenskem zapadu, ta bo rad in z vnemo podpiral tako podjetje, ki je za nas Slovence nekaj popolnoma novega. Nikdo naj ne odpošlje pisma ali razglednice brez narodnega koleka, na vsako vstopnico k veselicam naj se prilepi!

p **Slovensko društvo v Pulju** je 29. maja priredilo veselico s tombolo. Prva poskušnja je bila precej povoljna. S časom utegne biti lepše in sijajnejše, ako bodo Slovenci drug drugega složno podpirali. V Pulju je tako društvo potrebno, da se rojaki spoznavajo in družijo pri pošteni zabavi. Učimo se od nasprotnikov, da ne zaostajamo. Treba je sloge in požrtovalnosti, pa tudi potrpežljivosti. Torej podpirajte društvo vsi, ki imate priliko.

p **Pri Sv. Vidu v Trstu**, za katerega se je pravdala tržaška občina že od l. 1836, in je sedaj zmagala, nameravajo prirediti javna izprehajališča zaradi krasnega razgleda, ki je s te trdnjave.

Novice iz Amerike.

a **Milijonarka, ki se ne sme možiti** Iz New Havena Conn. poročajo: Tukajšnje sodišče skuša s pomočjo sodnega povelja preprečiti, da se 90letna milijonarka, Lavinia H. Foyeva ne omoži z dijakom Ernstom H. Hurda, od vseučilišča Vale. Sodno povelje proti stari milijonarki je izposloval general George M. Harmon, sin gospe Foyeve iz prvega zakona. General je star že nad 60 let. On namreč nikakor neče, da dobi očma, kateri je tako mlad, da bi bil on (general) lahko njegov stari oče. Mogoče je pa tudi, da želi general, da ostanejo milijoni gospe Foyeve v rodbini. Mladi ženin je ubog dijak, kateri se je prvotno preživljal s podučevanjem otrok in raznimi drugimi deli. Pri vsem tem je pa krasen človek in radi tega se je milijonarka do ušes zagledala vanj. Sodno povelje prepoveduje dijaku milijonarki pisati, ali se jej na kak drug način približati. Gospa Foyeva je vdova pokojnega tovarnarja James H. Foy, kateri je ostavil par milijonov dolarjev. Dijak Hurd je prvotno služil v Foyevi hiši kot oskrbnik, ktero mesto mu je našlo vodstvo vseučilišča. Toda v kratkem je postal 20letni mladenič mesto sluge gospodar. Denarja mu ni nikoli manjkalo. Sedaj bo menda drugače.

a **Nova slovenska cerkev**. Novo slovensko hrvaško cerkev sv. Jurija v Souk Čikago Ill., kjer župnikuje č. g. J. Kranjec, bodo slovesno blagoslovili 19. t. m. Slika nove cerkve je razstavljena v našem upravništvu.

a **Milijonarka — dekla** Iz New Yorke poročajo, da je soproga tamkajšnjega milijonarja Jonesa zapustila svojega moža, češ, da ne mara več za hudobno in razkošno življenje ter da se hoče vzdrževati z lastnim zaslužkom. Milijonar je dolgo časa iskal svojo ženo. Naposled jo je našel pri nekem kmetu, kjer je služila za kravjo deklo.

a **Strašen samomor**. Stuart, Nebr. — Ludwig Radel, bogat kmet, je privezal prvi konec vrvi krog svojega vratu in drugi ob ozadje železniškega voza. Potem je skočil z vlaka, ki je brzo drdral, in bil usmrčen. Truplo mu je vlak vlekel več milj daleč in strašno razmrcvaril.

a **Spomenik Mc. Kinleyju** umorjenemu predsedniku ameriških združenih držav, postavijo v Buffalo. Spomenik bo iz marmorja in bo veljal 100.000 dolarjev.

a **Carjev rojstni dan** so v New Jerku Slovenci praznovali z vseslovenskim banketom. Imenom Slovencev je govoril Frank Sakser. Banketa so se udeležili zastopniki vseh slovanskih narodov v New-Yorku.

Novice iz Kranja.

kr **Kranjska procesija**. Udeležba ljudstva pri procesiji je bila prav velika, kakor po navadi. Vreme krasno. Opazili so pa ljudje, da so nekateri gospodje procesijo zaspali. Pirca, ki zvečer predolgo za „Gorenjca“ pridige piše, je predramil boben od godbe, ki je brenčal po klancu doli, njegov g. bratranec tudi ni mogel nobenega uradnika vzdramiti, da bi bil šel z njim „za par“, ampak je moral naprositi edinega zastopnika mestnega starešinstva. Bolj so se pa postavili fantje, ki so nosili bandera. Troje mestnih bander je nosilo devet fantov, in vseh devet je bilo letos potrjenih v vojake. Čast, komur čast!

kr **Tridnevnica na čast župnih patronov**. Izteklo se je 1600 let, odkar so mučeni bili sv. Kancijan in tovariši, patroni župnije kranjske. V lepo okrašeni cerkvi se te dni vrši njim v čast tridnevnica z govori in slovesno božjo službo. Prišel je pomagat pridigovati in spovedovati tudi č. g. pater Lorenc iz Stičine. Sv. stolica je podelila za izredno slavnost popolne odpustke.

kr **Politično društvo za kranjski okraj** šteje že mnogo članov. Le čvrsto na delo! Gorenjci še niso liberalne šalobarde, to naj pokaže naše društvo.

Češki deželni zbor.

„Politik“ poroča, da je imel češki deželni nadmaršal 2. junija razgovor z ministrskim predsednikom dr. Körberjem in je potem zopet odpotoval nazaj v Prago. Knez Lobkovic ne bode preje določil dnevnega reda deželnemu zboru, dokler se stranke ne sporazumejo. Kakor zagotavljajo, bodo pri razgovoru o določitvi dnevnega reda tako Nemci, kakor tudi Čehi se pred vsem ozirali na predloge, ki se tičejo podpor in pa regulacij rek.

Ogrski državni zbor.

Finančni odsek ogrske državne zbornice je razpravljal predlogo trgovskega ministrstva o regulaciji plač železničarjev. Poročevalec Hettey je v svojem poročilu naglašal, da bodo po regulaciji plače železničarjev iste mnogo boljše, kakor so plače ostalih državnih uslužbencev v istih kategorijah.

Vojni minister vitez Pitreich

je v avstrijski delegaci v torek rekel, da se ni lahko odločil za izredne vojaške zahteve, ker mu je znan slab finančni položaj države. Dolžnost njegova je pa, da sta mornarica in armada v onem stanju, da se jima ni treba nikdar bati vojske. Na vojne predloge ni vplival čisto nič dvor. Prepotrebno je bilo, da se oboroženje z novimi topovi izvrši hitro; ko bi se nabavljali novi topovi več časa, bilo bi naše topništvo slabo. Vojna mornarica se ne pomnoži, pač pa je potrebno nadomeščanje starih ladij z novimi. Premalo sem politik, je rekel vojni minister, in zato tudi premalo zvit, da bi bil hotel s svojimi zahtevami iznenaditi javnost. Vzrok iznenadenja je rusko-japonska vojska, ki je pokazala, kam pride za vojsko nepripravljena država, ako jo v vojsko zaplete kaka druga država. To je gotovo prestrašilo vsakoga vojnega ministra. Treba je bilo dolgotrajnih posvetovanj z obemi vladami, ki sta natančno proučili zahteve vojne uprave. Javnosti ni bilo neznano, da so razgovori o finančnem vprašanju dolgo trajali. Ker so razprave bile zaključene šele kratko pred delegacijskim zasedanjem, ni bilo mogoče preje pripraviti javnost na izredne zahteve vojne uprave. Oboroženje ni naperjeno proti nobeni državi in izjave italijanskega ministra Tittonija dokazujejo, da želijo vodilni državniki ohraniti mir. Armada pa mora biti pripravljena za vse slučaje. Sedanje zahteve bodo omogočile, da se armada dovolj oboroži. Toda tudi v prihodnjem času mora biti armada vedno pripravljena in zato vojni minister ne more prevzeti jamstva, da ne bode potreba dolgo časa nabaviti novih potrebščin za armado in mornarico.

V gotovem času postanejo vojne ladje nerabne. Kar se tiče slučaja Ledochowskega, ni dunajski korni poveljnik izdal častnikom prepoved, obiskavati dvor parmškega vojvode. Neki polkovnik je prosil za avdijenco pri nadvojvodi in ker je moral dalje časa čakati, ga je sprejel grof Ledochowsky. Ker se je polkovnik bal, da bi ne prišlo do mučnih prizorov, ako bi častnike povodom njihovih obiskov pri vojvodi sprejemal grof Ledochowsky, je naznanil svoje pomisleke predstojniku in korni poveljnik je na to svetoval, da naj častniki, ki menijo, da bi vsled sprejema po grofu Ledochowskem prišlo do neprijetnih prizorov, opuste obiske in naj odklonijo z zahvalo morebitna vabila. — Po mnenji vojnega ministra je bil ta svet upravičen, po našem pa ne! — Kakor znano so delegacije dovolile vojnemu ministru zahtevane milijone. Mej delegati, ki so tudi v glavni seji govorili in glasovali proti je bil dr. Susteršič.

Češki kongres na Spodnjem Avstrijskem.

Izvrševalni odbor Čehov na Spodnjem Avstrijskem je imel pred kratkim sejo, v kateri je bil razgovor o kongresu Čehov na Spodnjem Avstrijskem. Na kongresu bode razprava o šolskem vprašanju in drugih za Čehe na Spodnjem Avstrijskem važnih zadevah.

Angleška ekspedicija v Tibetu.

Angleška ekspedicija v Tibetu ima velike zapreke, ker se domačini zelo ustavljajo Angležem. V vasi Palla pri Gyantzeju so imeli Angleži resen boj, v katerem je bil ubit poročnik Garstin in ranjeni trije častniki. Angleži so po hudem boju zavzeli vas Pallo. Z dinamitom so si Angleži morali napraviti vhod in vsako hišo so morali posebej napasti. Vsaka hiša ima 30 m visok zid, in ranjeni Tibetanci, ki niso mogli več streljati, so na Angleže metali kamenje in se bojevali z nohtmi in z zobmi. Močne trdnjavice pri Gyantzeju Angleži niso mogli zavzeti. Vsled tega jim je odposlanih 9 stotnij pešcev na pomoč, na kar bodo napadli trdnjavico.

Bogoskrunstvo v Toulunu.

V Toulunu je napadla 1000 mož broječa množica neko cerkev v predmestju, razbila klopi in pometala po tleh podobe svetnikov. Kot vzrok navajajo, da župnik ni hotel otrokom podeliti sv. obhajilo, ker so peli internacionalno pesem. Da je zopet nastal red, sta posredovala policija in orožništvo.

Z Balkana.

Oboroževanje v Srbiji. Srbska skupščina bode imela koncem junija ali začetkom julija izvanredno zasedanje sklicano zaradi kronanja srbskega kralja, v resnici pa bodo skupščini predloženi predlogi o izvanrednih kreditih za nabavo brzostrelnih topov. Vrše se tudi že dogovori z otomansko banko v Parizu, da posreduje banka pri najetju posojila. Neki visok srbski dostojanstvenik je rekel, da se kljub prijateljstvu, ki je sedaj med Bolgarijo in Srbijo, ne sme pozabiti, da imajo Bolgari veliko boljše topništvo kakor Srbi.

Lakota v Makedoniji. Dopisnik »Večerne pošte« v Sofiji, P. Daskalov poroča iz Ohride, da je na svojem popotovanju v Ohridi in okolici videl grozne slike bede in opustošenja. Opustošenih je 66 vasij in prebivalstvo trpi grozno lakoto. V Solunu je opisal civilnemu agentu Müllerju in Hilmi paši bedo, katero je videl, a dvorni svetnik je rekel, da ne ve, kje naj bi dobil denar, da pomaga stradujočim, in Hilmi-paša je bil mnenja, da je Turčija že storila svojo dolžnost.

Sultan je zaukazal, da se mora njegov svak Kemal Eddin ločiti od svoje žene. Kemal Eddin ostane še v zaporu.

V Sofiji je bil obsojen po okrožnem sodišču profesor Michalofski na sodemmesečni zapor, ker je po časnikih razžalil in obrekoval bolgarskega kneza. Vlada je storila vse, da ni bila razprava politično senzacionalna.

Razpor med sveto sinodo in ekumenskim patrijarhatom je postal zelo resen in so mogoče dalekosežne posledice. Razpor je povzročilo podpiranje turške vlade o zahtevah Kucovlahov.

Narodni in verski razpor v Makedoniji in Stari Srbiji je, kakor poroča belgrajski list „Samouprava“, med krščanskim prebivalstvom vedno večji. „Samouprava« svetuje prebivalstvu, da naj bode previdno, ker razpor lahko škoduje koristim narodov na Balkanu.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Poleno skozi okno je zagnal Jožef Pelnaver, posestnika sin v Krajih po noči na 25. marca t. l. v stanovanje Naceta Prijatelja na Bistrici. Poleno je priletelo skozi zaprto okno v sobo tik glave 7letne hčerke, ko je s sestro v jedni postelji spala, in le srečen slučaj je bil, da ni bila zadeta. Obdolženec se je nekoč izrazil, da ga je lani enkrat Prijatelj v vodo vrgel in da mu mora zaradi tega nekaj storiti. Obsojen je bil na 2 meseca težke ječe. — Tatvina. Jernej Sajn iz St. Petra na Krasu doma, bil je v Zagrebu zaradi tatvine na 1 leto težke ječe obsojen, a je 19 dni pred prestano kaznijo iz tamošnjih zaporov ušel. Zamolčal je pa takrat kr. sodbenemu stolu, da je bil dvakrat zaradi tatvine že pred kaznovan toraj se ga je moralo zaradi teh tatvin vnovič tožiti. Ta kaznjiva dejstva je izvršil leta 1901 na škodo štirih strank ter si prisvojil raznih reči v skupni vrednosti 324 K. Sajn le nekaj tatvin priznava; obsojen je bil na 3 mesece in 19 dni težke ječe. —

Dalje v prilogi II.

Bojevita dekla. Česnov hlapec Jakob Poljšak na Bredu je v nedeljo, 28. februarja t. l. zvečer nekaj kasno prišel domu, ko so domači že večerjali ter bila vežna vrata že zaklenjena. Ker mu jih ni hotela domača dekla Marijana Hubad odpreti je to hlapca jezilo, da je deklo, ko mu je nato odprla, v veži nekoliko ozmerjal. Razkačena vsled tega je pograbila poleno in udarila Poljšaka po glavi in po levi roki, da mu je na podlaktnici kost zlomila. Sodišče je Marijano Hubad obsodilo na 3 mesece težke ječe. —

Rusko-japonska vojska.

Tekom praznika so poslali Angleži v svet mnogo časnikarskih rac. Ena najtolstejših je bila vest, da so bili Kuropatkinovi oddelki nabiti pri Saimanci v južni Mandžuriji, nakar so se Rusi umaknili proti Liaojanu. Res je samo, da imajo prednje japonske in ruske straže med seboj v dolžini 300 kilometrov praske. Hajčen, Inkov, Niučvan in celo Kaičov so še vedno v ruski oblasti. Opetovani poizkusi Japoncev, da bi se izkrcali v izlivu reke Liao in da bi tako pridobili na eni strani Kaičov na drugi strani Niučvan, Inkov ter preko Hajčena prišli ob desno krilo Kuropatkinovo, se še niso posrečili. Japonske čete, ki so bile namenjene, da se izkrcajo tu, so se sedaj izkrcale pri Takušanu, da podpirajo deloma Kurokijevo armado generala Oka. En del pri Takušanu izkrcavajočih se Japoncev ima namen v severno zahodni smeri prodirati preko Sinjana proti Kaičevu, da prisili one Ruse, ki so še na poluotoku Liaotunu in so pri Vafankonu se uspešno pomerili z dvema polkoma japonskih jezdecev, da se umaknejo.

Japonska armada, ki se sedaj pri Takušanu izkrcava, je tretja japonska armada pod poveljstvom generala Nodzu. Oku dobi pred Port Artur od te armade toliko mož, da bo imel 60.000 mož, Kuroki pa toliko, da bo imel 48.000 mož. V Londonu so mnenja, da je Japonska postavila v Korejo in v Mandžurijo že okolu 200.000 mož z nad 400 topovi, mnogimi tisoči konj in vozmi. Transporti iz japonskih luk se pa še nadaljujejo. V skrajni sili bo Japonska postavila na bojišče še enkrat toliko vojakov. Vsak dan odide 1000 mož na bojišče. Tako se glase angleška poročila o japonskih vojaških transportih

V Londonu in Parizu so zopet razširjene vesti, da bo Kuropatkin vendar prodiral proti jugu na pomoč Port Arturju. V ruskem glavnem taborišču v Mukdenu baje pravijo, da je Kuropatkin že dovolj močan za odkrito ofenzivo, dočim so Japonci vsled nevarnosti, ki prete njihovim zvezam v severni Koreji, v svojem gibanju jako zavirani. Iz Pariza celo prihaja poročilo, da se je v Petrogradu pod carjevim poveljstvom vršil vojni svet, ki je sklenil, naj pošlje Kuropatkin, ne da bi svojo pozicijo v Liaojanu oslabil, 12 000 mož na pomoč Port Arturju. Kuropatkin je torej zapovedal baronu Stakelbergu, naj se s sibirskimi štirimi polki, eno stotnijo kozakov in eno baterijo gorskih topov prebije do Port Arturja. Stakelberg je baje že na potu in je baje imel že več bojev z japonskimi prednjimi stražami.

Stakelberg koraka od Liaojana proti Vafangtianu. V dosedanjih praskah je bilo na obeh straneh že več ranjencev.

S tako malimi četami sedaj prodirati proti Port Arturju bi bil pač nad vse obupen poizkus, ker bi bila skrajna nevarnost, da jih Kurokijeva številnejša armada obkoli in uniči. Razni vojaški strokovnjaki so mnenja, da bi Kuropatkin le z veliko premočjo mogel uspešno prodreti Port Arturju na pomoč. Tako bi mogel vreči Kurokijevo armado preko Jalu, in Port Artur bi dobil znatno pomoč. Ako desno rusko krilo od Kaičova proti jugu odpošilja čete, godi se to le z namenom demonstracije, da bi bila armada generala Oka vznemirjena, da bi se bala za svoj hrbet in tako počasneje prodirala proti Port Arturju. Neko poročilo iz Tientsina poroča, da Rusi nameravajo Japonce pred Port Arturjem napasti za hrbtom. To bi bilo pač lahko, če bi Japonci za tak slučaj ne imeli pri Fenvančenu pripravljene Kurokijeve armade.

Omeniti nam je še poročila praške „Politike“, ki je mnenja, da ima Kuropatkin sedaj vendar že toliko vojaštva, da je šest japonskih divizij proti njegovi vojni moči preneznatnih. Čimdalje ne priđe do odločilnega boja, tem bolje za Kuropatkina. Prostor, ki loči sedaj še oba sovražnika v Mandžuriji, je tako velik, da bi imel Kuropatkin, ako bi tudi Japonci takoj pričeli prodirati proti severu Mandžurije, vendar še 14 dni do štiri tedne časa.

Vsak teden pa pomenja za Kuropatkina pomnoženje njegove armade za eno novo divizijo. Port Artur je postranska stvar, na katero se sedaj obračajo Japonci, in s tem le koristijo sovražniku, ki ni izgubil izpred oči glavne stvari, ki bo končno na bojnem polju odločilna bitka med ruskimi množicami in japonsko armado.

Hajčen in Sajmatsi še v ruskih rokah.

Petrograd, 4. junija. (Kor. urad.) Uradno se poroča: Brzojavka generala Kuropatkina z dne 1. junija na carja se glasi: V smeri proti Fenvančenu je mir. Sajmatsi, ki so ga dne 31. maja Japonci zapustili, so naši zopet zasedli. Naše straže so imele 31. maja v Čaolinski soteski, 14 km. severno od Sinjana, boj z japonskim oddelkom, ki je imel dve stotniji in pol eskadrona. Pri tem je bil ranjen en kozak. V Inkovu in Hajčenu je položaj neizpremenjen. (Ta uradna izjava popolnoma pobija obe včerajšnji brzojavki, ki sta poročali, da so bili Rusi premagani v tridnevni bitki in da so morali Hajčen pustiti. Ti brzojavki sta bili iz Hirschove berolinske dopisovalnice, datirani iz Londona in Petrograda.)

Daljni.

Iz Čifu poročajo angleškim listom: Predno so Rusi zapustili Daljni, so razrušili polovico mesta. Druge vesti zopet pravijo, da škoda ni posebno velika. Sele po preteku 30 ur, ko so Rusi zapustili Daljni, so mesto zasedli Japonci. Med tem je gospodovalo po mestu 200 zločincev, katere so Kitajci izpustili iz ječ.

London, 3. junija. Baje se je Japoncem posrečilo odstraniti v Talienvanu ruske mine. Dne 3 junija so priplule v dalniški zaliv japonske topničarice. »Daily Express“ poroča iz Čifu: Daljni bo glavno torišče vseh prihodnjih japonskih operacij. Kaj se je zgodilo z ruskimi topničaricami in štirimi prevoznimi ladjami, ki so bile v Talienvanskem zalivu, dosedaj še ni znano. Mogoče je, da so ušle.

Port Artur.

»Novi Kraj« poroča, da je 8. maja dejal poveljnik portarturske trdnjave, Stössl, vojakom v Port Arturju: »Vzdržali bodete trdnjavo, da pride pomoč. To je ravno tako gotovo, kakor to, da jutri izide solnce. Ruska zastava od ondi, kjer je razobešena, ne sme izginiti. S trdnim zaupanjem na Boga in neomajanost ruske moči, hočemo pričakovati sovražnika«.

Japonci zopet ne puste nobenih poročil naprej, kar smatrajo v Londonu kot znamenje skorajšnje nove japonske ofenzive.

O naskoku na Port Artur pravi praška »Politik«: Kaj koristi Japoncem, ako dobe Port Artur, ako pa pri tem izkrvavetri nenadomestljive divizije Kaj jim koristi Port Artur, če je celo japonsko gospodarstvo na morju odvisno od velike morske bitke, ki se bo bila, ko pride rusko baltiško brodovje v vzhodno Azijo in ki bo tako močno, da se bo samo lahko pomerilo z vso japonsko močjo na morju. Ako pa bo padel Port Artur prej — kar pa ni verjetno — bo udrlo rusko brodovje v Port Arturju iz luke ter kolikor mogoče oškodovalo sovražnika ne oziraje se na svojo usodo. In ako ta boj izpade neugodno za Japonsko, kake koristi ima potem od naskoka na Port Artur. Končno bo izkrvavela Japonska od takih »zmag« in ponižana bo ležala pred rusko močjo«.

Tokio, 3. junija. Japonska konjenica je zadela v torek severno od Port Adama na močan oddelek ruske pehote, konjenice in topništva. Po dveurnem boju so bili Rusi z velikimi izgubami zapodeni v beg. Japonci so izgubili 27 mrtvecev in 33 ranjencev. Tu se zelo čudijo, da so se Rusi približali Port Adamu. Misli se, da je to moštvo le del večjega oddelka, ki hiti Port Arturju na pomoč.

London, 3. junija. Japonci so vhod v portarturski pristan zaprli z mnogoštevilnimi minami, katere pa so Rusi večinoma zapazili in uničili Usoda Port Arturja se bo kmalu odločila. Tako si vsaj tu razlagajo odpotovanje inozemskih atašejev k drugi japonski armadi.

Berolin, 3. junija. „Reichsanzeiger“ poroča, da je tukajšnji japonski poslanik uradno naznanil, da je admiral Togo na povelje japonske vlade razglasil, da je 26. maja japonsko brodovje blokiralo vse obrežje Liaotunskega poluotoka ter da se bode z blokado nadaljevalo.

Berolin, 3. junija. Iz Čifu poročajo »Lokalanzeigerju«: Rusi, umikaje se proti Port Arturju, branijo vsako ped zemlje. Razdrli so železnico, požgali vse hiše ter izpremenili poluotok v pravo puščavo. Blokada japonskega brodovja ni napravila še veliko škode.

London, 3. junija. Po Liaojanu se govori, da je armada generala Oka na svojem prodiranju proti Port Arturju zopet zadela na močne ruske utrdbe in da se sedaj bije zopet velika bitka.

London, 3. junija, Reuterjev dopisovalni urad poroča iz Tokia: Neki japonski konjeniški oddelek je zadel v ponedeljek pri Lišatonu, 9 milj severno od Pulantiena, na ruski oddelek konjenice, pehote in topništva. Vnela se je bitka, ki je trajala dve uri. Japonci so imeli 26 mrtvih, med njimi enega častnika in 37 ranjenih, med temi 4 častnike. Ruske izgube niso znane. To pomikanje ruskih čet proti jugu, se smatra, da prihajajo Port Arturju na pomoč.

Berolin, 3. junija. Iz Tokia brzojavljajo „Lokalanzeigerju“: Kitajci, ki so delali v portarturski ladjedelnici ter se sedaj vrnili, pripovedujejo, da je bilo 27. maja 6 ruskih bojnih ladij popolnoma pripravljenih za boj. Težko poškodovane ladje so Rusi razorožili ter odstranili njihove težke topove, da bodo delovali pri brambi trdnjave na suhem. Delo v ladjedelnici radi nedostajanja materijala le počasi napreduje.

Berolin, 3. junija. „Lokalanzeiger“ poroča iz Tokia: Okolu 20. t. m. se pričakuje skupnega japonskega napada na Port Artur.

Petrograd, 3. junija. V ruskih mornarskih krogih se govori, da se je glasilo zadnje povelje iz Petrograda v Port Artur: „V skrajni sili gre naj brodovje na morje ter se naj spusti v boj s Togom.

Nemške vesti o ruski mobilizaciji.

Berolin, 3. junija. Kakor trdi „Post“, bo preteklo 9 do 10 tednov, predno prideta oba v Južni Rusiji mobilizovana vojna kora v Mandžurijo. Po svojem prihodu mora imeti moštvo najmanj 14 dnij počitka. Nad 20 odstotkov čet, ki so nazadnje došle v Mandžurijo, je moralo takoj oditi v bolnico.

Liaojan.

Zelo dobro opisuje življenje v glavnem taboru v Liaojanu dopisnik „Novega Vremena“. Poveljnik sibirsko mandžurske armade, general Kuropatkin, stanuje v železniškem vagonu, ki je tapetovan s svetlovišnjevim suknom. Ob 8. uri prihajajo šefi posameznih čet k raportu. Kmalu nato zasede Kuropatkin konja ter si ogleda ali posamezne čete ali pa bolnice. Navadno jezdi general v diru tako, da mu njegovi spremljevalci le težko sledijo. Vsi inozemci stanujejo v vagonih. V oddaljenosti enega kilometra od mesta so lesene hiše, katere je napravila železniška uprava za člane vojnega štaba. Zelo bujno je življenje po ulicah, ki drže proti tem hišam. Glavna vrata, kjer je bila še prejšnje leto obešena glava od Kitajcev umorjenega ruskega inženirja Verhovskega, straži ruska in kitajska policija. Na glavni ulici mrgoli na tisoče ljudstva, večinoma Kitajcev. Življenje ima popolnoma kitajski značaj. S kitajskim guvernerjem, v čegar vsprejemnici visi carjeva slika, je vojna uprava zelo zadovoljna. Mnogo težkoč je povzročalo ustanovitev pošte in brzojava. Na pošti je toliko dela, da spe uradniki le 3 do 4 ure. V mesecu aprilu je došlo več ko 350.000 pisem in 345.000 drugih pošiljatev. — Neki liaojanski dopisnik „Nov. Vremja“ piše o navdušenju ruske armade v glavnem taborišču sledeče: „Vsi častniki in možje komaj čakajo spopada s sovražnikom, toda v glavnem taborišču ne hite. Vedo namreč, da hitrica navadno škoduje. Sovražniku je treba zadati premišljen in močen udarec. In na tak udarec se Rusi tudi pripravljajo, toda popolnoma mirno. Mirnost povljujočih vpliva tudi pomirljivo na celo armado. Koncentracija armade se izvršuje popolnoma mehanično. Seveda imajo velika kolesa tega mehanizma veliko dela. Generalni poveljnik Kuropatkin in njegov štabni šef Saharov imajo na dan komaj eno uro časa za jed.“

Angleška zveza z Japonsko.

Neki najodličnejši angleški vojaški tednik je te dni na vsa usta povedal, da je Angleška dala Japonski obvezna zagotovila in da ostane toliko časa nevtralna, dokler je Rusija v boju sama. Kakor hitro pa bo kaka vlast hotela pomagati Rusiji proti Japonski, katero list naziva „angleško zaveznico“, pa bo nastopila tudi Angleška.

Ruski glasovi o vojski.

„Nov. Vremja“ izvaja, da trajno branjenje kvantunskega ozemlja niti ni bilo v programu ruskem, ker Daljni je trgovsko, a ne vojno pristanišče. Naravnost neumljivo je, kaj si inozemski korespondenti predstavljajo o imenu „trdnjava“. Kaj drugega je s Port Arturjem. Ta je res trdnjava in ako jo bodo hoteli Japonci zavzeti, bodo morali porabiti v to mnogo sile in mnogo sredstev in mnogo energije in mnogo časa.

„Novosti“ pravijo, da čaka Japonce sedaj silno težka operacija. Res je sicer, da Japoncem prihajajo sveže moči, ali napredovanje skozi zemsko ožino nanguanlinsko bo težko, ker tam jih čakajo čete generala Stössla. Toda čaka jih še huje delo: naskok na Port Artur. Za ta naskok niso še pripravljeni. Vojska ni še zbrana in velike oblegovalne topove treba šele pripeljati. Z zavzetjem Kinčua so storili Japonci šele en korak do cilja, približali so se naskoku na Port Artur. Ali že ta korak jih je silno drago stal. Če so Japonci že v prvem boju izgubili 700 mož, potem je naslednje dni številka gotovo narastla na 15.000, ne vštevši krvavih dogodkov onega dne, ko so Japonci zavzeli Kinčou. O možnih posledicah temu spopadu ni možna sodba dotlej, dokler ne pridejo zanesljiva in podrobna poročila.

O utrdbah Port Arturja je izjavil prvi kapitan potonulega „Petropavlovska“, Jakovlev, v pogovoru z ruskimi novinarji med drugim tudi tole: Kar se dostaja izida vojne, je v Port Arturju le eno mnenje: ena ali dve ruski zmagi na kopnem, in Japonci bodo v položaju, iz katerega ne bo izhoda. Na dalnjem Vztoku so vsi prepričani, da prvi udarec, ki ga zada Kuropatkin Japoncem, zadene hudo. Japonci so se zaračunali v mnenju, da se ruska vojska ne bo zadostno hitro koncentrirala. Moje mnenje je, da vojna neha poprej, nego pride baltiško brodovje. Naše tamkajšnje brodovje se bo moglo v kratkem meriti z japonskim.

Nadškof Dvornik za — Ruse.

Dalmatinski nadškof dr. Dvornik je v Kistanju spregovoril lepe besede: Vsi bodimo složni, kakor so bili naši stari, ki so se borili za križ častni in svobodo zlato. Na zaključku svojega govora pa je nadškof močnim glasom in žarko pozival navzoče, naj povzdignejo svoje prošnje in klice za — zmago orožja onega velikega naroda, ki na Daljnem Vztoku preliva svojo kri za zmago Krista nad poganstvom, za zmago Jezusovega odreševalnega nauka nad onimi lažnjivimi preroki, katere zmage sad bodo občutili vsi krščanski narodi in vse civilizirano človeštvo.

Križarke za Rusijo.

Pred nekoliko dnevi smo tudi mi sporočili po druzih listih, da je ruska vojna mornarica poverila tržaškemu tehničnemu zavodu gradnjo 5 križark. »N. Fr. Presse« pa javlja, da stvar še ni toliko dozorela Resnica pa da je, da so ravnatelju rečenega zavoda, Lendecku, v Petrogradu zagotovili, da ako se bodo gradile te ladje, bo gradnja poverjena tržaškemu tehniškemu zavodu. Vrednost križark, ki se imajo graditi, je cenjena na 60 milijonov kron. Take naročbe ni imelo še nikoli nobeno ladjestavbno podjetje v Avstriji. Želeti je le, da bi tehnični zavod res dobil to naročbo, ker bi s tem mnogo ljudi imelo zaslužka za dolgo časa, za več let.

Časopis v Port Arturju.

Kakor se kaže, so portarturski prebivalci še vedno dobre volje, dasiravno je položaj skrajno nevaren. Neki ruski častnik, ki se je vrnil v Moskvo, je prinesel seboj časopis, katerega izdajajo portarturski podčastniki. List se imenuje „Bodalce“. Glavni članek prve številke se prične: »Danes se natisne le 50 „Bodalc“, tako da nam jih nič ne preostaja za naše japonske prijatelje. Toda pol milijona bodalc pride po sibirski železnici, in te odpošljemo sovražniku. Naše „Bodalce“ bo zabavno, ostro in ne brez osti!« Nato popisuje komične športne igre med posadko. »V soboto je bila mednarodna tekma. Vsi Japonci so pobegnili. Najprej je prišel poddesetnik Gvozdev preoblečen kot Jeanne d'Arc, njemu sta sledila prostaka Lušin in Lebenko kot perzijski šah in John Bull. Rusko »matjuško« je predstavljal topničar Vasilkov, ki se je odlikoval na „Retvizanu“. In ruska »matjuška« bi dobila, ako ne bi zadela na John Bulla«. Končno prosijo materijelne podpore, da ne bo sotrudnikom ničesar manjkalo. Tobak, vžigalice in evropski časopisi se hvaležno sprejemajo.

Kitajska se giblje.

London, 3. junija. „Standard“ poroča iz Tienčina: Veliki svet v Pekinu je odposlal ruskemu poslaniku noto, v kateri ga prosi, da naj ruske čete, ako zapuste nevtralne pokrajine, ne porušijo poslopij prebivalstva, ker bi bilo to kršenje nevtralnosti. Istotako je odposlal veliki svet tudi neneralu Ma brzojavko, naj to naznani vsem ruskim častnikom.

Kozaki v Koreji.

Soeul, 2. junija. Konzularno se poroča iz Genzana, da so Rusi že prodrli do Kočensana, 22 milj severno od Genzana. Ruski komisarijat za oskrbovanje dohaja v Pukšen.

Razna poročila.

Petrograd, 3. junija. „Novi kraj“ trdi, da so vesti o odstopu carjevega namestnika Aleksejeva neresnične.

Petrograd, 3 junija. Dopisnik „Novosti Dnji“, poroča iz Harbina, da sta se, ko so Japonci po svoji zmagi pri Jalu nenadoma zasedli Port Adam, cesarski namestnik Aleksejev in veliki knez Boris mogla rešiti le z največjo nevarnostjo za svoje življenje.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. junija.

Vseslovenski mladeniški shod na Brezjah obeta biti veličasten. Po vsej Sloveniji je zanj veliko zanimanja. Pričakovati je, da se agitacija za ta prvi sestanek slovenskih mladeničev še bolj razvije. Povsod naj mladeniči agitirajo, da bo njihov dan velesijajen, ne bo naj kraja, odkoder ne bi 4. julija prikorakale na Brezje mladeniške čete. Na sestanku se bodo mladeniči spoznali med seboj, navdušili se za skupno delo v dosego skupnega smotra. Prav je, da pridejo tudi možje ogledat si navdušenje slovenskih mladeničev in da se tako ob mladeniškem ognju zopet pomlade. Podrobnosti o sestanku še priobčimo.

Italijanska univerza v Trstu — in cesar. Budimpešta, 2. junija. Pri sprejemu avstrijske delegacije dne 14. maja se je vršil med cesarjem in laškim poslancem Mauronerjem sledeči pogovor: Mauroner: Mi želimo italijansko univerzo v Trstu. — Cesar: **Te ne bodete v nobenem slučaju dobili.** In pri teh besedah je cesar naredil še odločno odklonivno znamenje z roko, da je dal svojim besedam poseben povdarek. Ves ta pogovor se je v javnosti zamolčal. Je pa do besede resničen, za kar Vaš poročevalec prevzame popolno jamstvo in je v položaju, dognati dokaz po pričah, če bi se od katerekoli strani poskušalo tajiti. Iz predstoječega se da tudi razlagati, zakaj so italijanski delegatje kar izginili iz delegacije. Po sprejemu pri cesarju so vsi italijanski delegatje takoj zapustili Budimpešto in jih ni bilo več nazaj. Smatrati se mora njihov nastop kot demonstrativna abstinenca.

Glasovanje v delegaciji. Budimpešta, 2. junija: Uradni korespondenčni urad, odnosno nemški listi so zamolčali izredno zanimivo okolnost glede glasovanja o izrednem vojaškem kreditu. Zoper kredit glasoval je namreč tudi član gosposke zbornice Rhomberg, deželni glavar predarelski, istotako delegat Turnher. Glasovala sta tako, ker se vojni minister drži nezmiselnega in protiverskega stališča glede dvoboja. Ta značajni nastop omenjenih dveh krščanskih-socijalcev je napravil v delegaciji globok utis. Člani gosposke zbornice pa so bili v nemali zadregi, kajti dolgo vrsto let se že ni pripetilo, da bi član gosposke zbornice glasoval zoper vojaške zahteve. Prosili so Rhomberga pred glasovanjem naj odneha od svojega stališča. Toda ostal je trden in izjava v njegovem govoru, da je zastopnik katoliškega ljudstva, ni ostala prazna beseda. Skoraj gotovo je ta nastop Rhombergov bil vzrok, da je večina delegacije odklonila predlog, naj se glasuje po imenih o izrednem kreditu. Kajti na ta način je bila dana možnost, nastop delegata Rhomberga v javnosti potom pomanjkljivega poročila korespondenčnega urada potlačiti. Toda resnica se mora obelodaniti, resnica, da se je tudi v gosposki zbornici našel katoliški mož. Pa še drug prigodek pri glasovanju je bil zanimiv. Zoper „refundacije“ — ta načrt Körberjeve vlade, ki naj omogoči avstrijskim narodom konfiskovati zadnje ostanke ustave v prid birokraciji — je glasoval tudi član češkega veleposestva baron Parish. To je bilo menda tudi prvič, da je član konservativnega češkega plemstva v delegaciji glasoval z opozicijo Počasi se dani!

Proti splošni volivni pravici je »Narod« izumil nov »šlager«. »Narod« pravi: »Naj se uvede splošna in enaka volilna pravica in v državnem zboru bodo zastopniki nacionalne misli v tako neznatni manjšini, da se ne bodo mogli ganiti. Namesto narodnega problema bi stopila socialna in druga vprašanja, ki obsegajo toliko ljutih nasprotstev, da bi narodnostno vprašanje poleg njih ne prišlo več v poštev«. Ne vemo kaj si kapitalistični »Narod« predstavlja pod zastopniki »nacionalne misli«. Morda dr. Tavčarja? Gotovo je, da bi taki zastopniki »nacionalne misli« ne prišli potem več v parlament. Ljudstvo ne smatra za pravega narodnjaka onega, ki nastopa v rdeči sokolski srajci, a za narod nič ne dela. Takim zastopnikom »nacionalne misli«, ki objemajo Dežmanove grablje, bi ljudstvo pokazalo vrata. Le po splošni in enaki volivni pravici morejo tudi slovanski narodi dobiti v parlament može, ki bodo imeli res srca zanje in ki bodo zanje tudi res kaj storili. Ravno v sedanji dobi, ko država na socialnem polju nič ne stori, nastalo nezadovoljnost uspešno porablja mednarodnost in po njej germanizacija za svoje namene. »Narodnost« gg. »Narodovcev« je res čudna, ker izključuje socialno delo za narod. Gospodje postajajo vsak dan bolj smešni in bolj — neumni. Prava neumnost je »Narodova« trditev, da hočemo, da se potom splošne in enake volivne pravice pokoplje narodnostno vprašanje. — — Le po splošni in enaki volivni pravici moremo Slovani v Avstriji priti do narodnostnih pravic! Na tem stališču odločno stoje tudi Čehi in na tem stojimo tudi mi kot prava slovenska ljudska stranka. Boj za splošno in enako volilno pravico je v prvi vrsti tudi narodnostni boj. Če »Narod« pravi, da je bil dr. Susteršič v delegaciji edini, ki se je zavzel za splošno in enako volilno pravico, je to za dr. Susteršiča le častno. In da v tem boju v Avstriji ni osamljen, pokazala bo bodočnost. O narodnostnem stališču pa dr. Susteršiča ne bodo poučevali ljudje, ki vedno glasujejo za vlado, ki nas zatira. V tem oziru zavračamo odločno vsak nasvet od z Nemci zvezane stranke.

Liberalni nazori o ženski vzgoji. „Slov. Narod“ piše na naslov višje dekliške šole: „Dokler bo naše ženstvo le privesek farjev, dotlej ne bo nikdar res neodvisno, narodno in napredno. Ali je res neobhodno potrebno, da se bere na izletu višje dekliške šole vedno maša? Mi menimo da ne! Toliko v pomislek vsem, katerim je zavodov blagor pri srcu in katerih dolžnost je, da se zanj zanimajo.“ To je pač dovolj jasno povedano. Nečuvene razmere, v katerih se je vršila sramotna trgovina z dekleti, „Slov. Naroda“ niso ganile, da bi bil kaj pisal, a v oči ga bode, ako gredo deklice k sv. maši. Tudi mi dajemo te liberalne vzgojne nazore v premislek krščanskim staršem.

Liberalne klevete. Od same jeze zeleni „Narod“ je v sredo na prvem mestu med dnevnimi vestmi svojim bravcem prinesel med drugim te-le čedne besede in stavke: „Katoliška obstrukcija je požrla — v „Slovenčevi“ redakciji cvilijo, kakor bi jo dobili s pasjim bičem po grbi — kar besné ti tonzurirani pobiči — politični kravarji, kakor so Drobnič, Krek, Zitnik in druge take uši — penijo se — dr. Krek napenja svoj goltanec — klerikalci so okradli pogorelce — brezsrčnost in nesramnost — laž — ropali — kradli.“ — Iz tega se pač razvidi, da je dr. Janeza Tavčarja fantazija že jako meglena in dekadentna. Dr. Tavčar, mi stavimo popolnoma nove grablje, da se Vam ubogi pogorelci v Smihelu prav nič ne smilijo. Podporo v deželnem odboru ste odklonili Vi in pa Vaša dva liberalna tovariša gospoda Grasselli in dr. Schaffer. Recite in dokažite, da to ni res! Ker pa imate vsi trije na leto od dežele 12.000 kron remuneracije, torej usmilite se pogorelcev in pošljite jim tistih 6000 kron, katere ste jim „požrli“, da rabimo Vaš čedni izraz. Da, to Vas peče, ker ne morete vsak dan bobnati v svet, koliko je liberalna večina deželnega odbora „požrla“ kmetom deželnih podpor. Sicer pa si dobro zapomnite: Svaka sila do vremena!

Političen agent. Ko je dr. Janez Tavčar minoli teden na vsa usta naznanil javnosti, da je s svojima liberalnima tovarišema v deželnem odboru ubogim pogorelcem v Smihelu na Notranjskem „požrl“ deželno podporo, takoj je agent znane banke v Ljubljani stisnil dotično številko „Naroda“ v svojo malho ter se peljal v Smihel, kjer je ljudem razkladal dr. Tavčarja zeleno jezico. Seveda, zgovorni in uljudni agent je pogorelcem ponavljal Tavčarjevo zlobno kleveto, da so pogorelcem podporo „požrli“ katoliško narodni poslanci. Mož je za to obrekovanje pač zaslužil, da bi mu Smihelci navili dolga ušesa in mu pokazali pot doli po rebri. V pojasnilo pa bodi povedano, da prošnje pogorelcev ležé nerešene v deželnem odboru, katerega liberalna večina le zato odlaga ugodno rešitev, da hujska ljudi proti katol. narodnim poslancem. Liberalci hočejo tudi bedo in nesrečo prebivalstva izrabiti v svoje politične namene. In to mora obsojati vsak trezno misleč človek.

„Slovensko - krščansko - socialna zveza“ se udeleži dne 19. t. m. po deputaciji z zastavo slavnosti blagoslovljenja zastave Bralnega društva na Dobrni pri Celju.

Le vun z imeni! Piše se nam: Z občudovanja vredno predrznostjo je „Slov. Narod“ pisal, da so bili obiskovavci znane hiše »klerikalci« in seveda duhovniki. Pozivljamo ga, da pove imena vseh duhovnikov! Pa ne le to: Objavijo se naj stvari, ki so zapisane v aktih okrajnega in deželnega sodišča ljubljanskega in dež. bolnice, ki se tičejo omenjene hiše! Tu so zapisana imena znanih liberalcev, ki hočejo igrati prve vloge, a so zapleteni v umazarije, ki so uprav gnusne. Torej le vun z imeni!

Slavnost v Bohinju povodom prebitja predora je bila, kakor smo i mi poročali, lepa in pomenljiva. Čudno pa se nam zdi, da so merodajne osebe uprav žaljivo preziralenekatere javne kroge. Gotovo nihče ni prijatelj banketov, ki se prirejajo ob takih prilikah, toda spodobilo bi se, da bi bili k slavnosti povabljeni poslanci kot zastopniki interesovanih občin. Med gosti pa smo čitali le imeni barona Schwegla, in dr. Sylvestra, ki sta bila slučajno načelnik in poročevalec želez. odseka. Se lepše pa je, ker je slav. deželna vlada naznanila uredništvom ljubljanskih treh dnevnikov, da ima za vse tri poročevalce le en sam prostor, češ, pa se trgajte zanj. Kdo je izumil to breztaktnost, tega ne vemo, — podpisan je bil baron Hein — a škandal je, da se prezira domače časopisje, dočim je bilo za dunajske in druge poročevalce dovolj prostora!

— **Draginja mesa v Zagrebu.** „Obzor“ pravi, da mesarji nimajo prav, ako silno zvišanje cen mesa utemeljujejo z ravno toliko draginjo živine, sicer bi se n. pr. v Sesvetih ne dobilo za polovico ceneje meso, nego v Zagrebu. „Obzor“ pravi, da bode ustanovljeno v Zagrebu veliko meščansko konsumno društvo, ki bo imelo trgovino z mesom.

— **Novice iz litijskega okraja.** Ponesrečil se je v litijskem kamenolomu M. Vidergar, doma iz Grebinja. Hudo je poškodovan na nogah, a je upanje, da okreva. — Hud naliv je bil v zagorski dolini dne 29. maja okoli 2 ure popoludne. Grozno je gromelo in treskalo. Med nevihto je padala tudi toča, ki pa ni naredila posebne škode. Nevihta se je valila proti kumskim hribom. — Tri mrliče so imeli kvaterni teden na Sv. Gori. — Nove prage in šine bodo začeli polagati dne 6. t. m. med postajama Sava in Litija. Gradivo je že pripravljeno. — Mrtvoud je zadel Janeževo staro mater v Zahribu, občina Konj, ko je v hlevu molzla. — Procesije sv. Rešnjega Telesa so bile povsod sijajne. Jutri sta procesiji v Litiji in na Sv. Gori.

— **Konkurzi:** G. & C. Apollonio, Trst; E. Freisinger, Trst; Adolf Klein, Sarajevo; Angelo Farchi, Trst; L. Kraus i brat, Zenica; Ivan Gradnik (zapuščina), Grahovo na Bači; Ivan Jakin, Gorica; Josip Lattmanig (zapuščina), Celovec; Teodor Gunkel, Laški trg; B. Grattoni recte Gratton (zapuščina), Gorica; Jakob Gerbec, Gorica; M. Neumann, Travnik (Bosna); Paul Težak, Varaždin; Pavlina Starašina, Žirkovec pri Ptuji.

— **Aretirali** so Jožeta Balenoviča, doma iz Hrušice na Hrvaškem, ker je po Bohinjski Bistrici ljudi goljufal. Izročili so ga okrajni sodniji v Radovljici.

— **Nova slovenska delavska zastava.** Katoliško delavsko društvo v Preski si bode letos napravilo društveno zastavo, katera bode blagoslovljena in razvita jeseni.

— **Planinsko veselico na Potokih pri Javorniku,** katera bi se bila imela na binkoštni pondeljek vršiti, zaradi slabega vremena so je preložili na nedeljo, dne 5. junija, z ravno istim vsporedom.

— **Iz Preske** se nam poroča: V nedeljo, 19. maja, je katol. delavsko društvo v Preski priredilo predavanje, ki je bilo dobro obiskano. Predavatelj je razpravljal vprašanje: ali je kat. cerkev res nasprotnica revežev in napredka, kakor trdijo liberalci. Nato je Ivan Gostinčar pojasnjeval prijateljstvo liberalcev in »Slov. Naroda« do delavstva. — v Preski in Medvodah se ljudje že norčujejo iz glasila slovenske inteligence in pravijo, da se »špona«, ker eno soboto se čoha ob župana, drugo pa ob župnika. Sicer pa so le še bele vrane, ki se kaj zmenijo za »Narod«.

— **Iz Starega trga pri Ložu.** Minulo nedeljo, dne 29. t. m., se je vršila pri nas redka slovesnost: obhajali smo slavnost novoustanovljene mladeniške Marijine družbe. Sprejetih je bilo v družbo 105 vrlih mladenčev. Sorejem je vodil preč. g. kanonik Fettich Frankheim, ki je omenjeni dan tudi blagoslovil krasno novo zastavo mladeniške družbe.

— **Iz Knežaka** smo danes prejeli dva dopisa. Prvi, ki se tiče izjave občinskega odbora v „Narodu“ z dne 25. t mes., naglaša, da je začel župan napenjati zadnje svoje moči za županski stolec. V ta namen je skoval dotično izjavo in dobil podpise. Na izjavi je tudi občinski svetovalec Andrej Urbančič, ki pa se ni podpisal, niti dovolil svojega podpisa. Podpisana sta Josip Slavec in Janez Slavec, ki pa sta podpisala, ker se je njima reklo, da je neka prošnja. Večinoma so bili tudi ostali podpisi le izvabljeni. — Glede dopisa v isti številki „Naroda“ pa naglašata oba dopisnika, da je napad na gospoda kaplana gnjusna in podla laž, kar se more dokazati s stoterimi podpisi in pričami. Sicer pa „Narodovim“ čenčam noben pameten človek več ne veruje, ker vsakdo se že sramuje, ako ga „Narod“ hvali. Kakšni so tisti „fantje od fare“, kaže to, da so minolo noč prilezli iz županove gostilne in gospodu kaplanu metali kamenje v sobo. Gospodje orožniki so tem ptičkom že za petami. Ljudstvo je že skrajno ogorčeno in govori po vsi župniji: Proč s takim županom! Gosp. Dragotin, Vaša pot ni prava to si zapomnite!

— **Tatvina.** Postopač J. Steinlechner, doma s Koroškega, je prišel si ogledat kranjsko deželo, kjer mu je bolj ugajalo, kakor na Koroškem, a pri tem je pokazal, kako zna svoje dolge prste uporabljati. Aretirali so ga in izročili okrajni sodniji v Kranjski Gori radi hudodelstva tatvine.

— **Preveč rad se prepira.** Kolovič Oskar, rojen na Ogrskem, je prišel na Kranjsko delat predor skozi Karavanke. A ker se preveč rad prepira, se je pretečeni teden sprl v neki gostilni z več delavci. Ko jim le ni dal miru in jih je vedno zbadal z žaljivimi besedami, so poslali po orožnika. Le ta ga je aretiral, a Kolovič je mislil, da bode tudi z orožnikom tako lahko se prepiral, in se mu je zoperstavil. Šele potem, ko so ga uklenili, so ga mogli pripeljati v zapor v Kranjsko Goro, kjer sedaj svoje grehe premišljuje.

— **Grozno nameravano zločinstvo na železnici.** Na državni železnici med Hrušico in Dovjem namerava neznan zločinec že eno leto sem — kdove iz kakega vzroka — vreči vlak iz tira. Zgodilo se je, da so bile pretrgane brzojavne žice, da so bili dani napačni signali, naj se vlaki ustavijo, našli so na samotnih nevarnih krajih železne coklje in lesene tramove položene čez železnični tir. Ta teden po Binkoštih pa se je zgodilo trikrat ponoči, da so našli tramove položene čez železnični tir, ki bi naj ustavili vlak in ga vrgli iz tira. Vse tukajšnje čuvaje nameravajo prestaviti. Ako pomislimo, da imajo Rusi 12.000 klm. dolgo azijatsko železnico zavarovano in kakega zločinca hitro vjamejo, zato se čudom čudimo, kako da na progi v daljavi dveh kilometrov ni mogoče dobiti zločinca. Za varnost občinstva zahtevamo obilnejšo stražo.

— **Prvi shod** za priredite v sadne razstave na Gorenjskem vršil se bode, kakor nam poroča prijatelj, jutri popoldne na Bledu v dvorani pri Peternelu.

— **Solo za služkinje** namerava ustanoviti v Zagrebu damski klub.

— **»Slovensko planinsko društvo«** opozarja svoje člane in vse prijatelje lepe narave še enkrat na zanimivi svoj izlet na Vrh k Sv. trem kraljem nad Vrhniko, ki bo to nedeljo, 5. junija. Odhod ob polu 8. uri zjutraj z vrhniškim vlakom.

— **Srečkanje.** Prvega junija se je vršilo srečkanje državnih srečk z leta 1864.: 300.000 K dobi ser. 1656 št. 65; 40 000 K ser. 426 št. 41; 20 000 K ser. 1584 št. 90; 10 000 K ser. 876 št. 77 in ser. 3664 št. 54; 4000 K ser. 3027 št. 79 in ser. 3664 št. 6; 2000 K ser. 876 št. 1, ser. 2662 št. 56 in ser. 3835 št. 17.

— **Pogreb** g. tehnika Zivka Poznika, nečaka g. poslanca Pfeiferja, je bil v Gradcu, kakor se nam poroča, lep in ginljiv. Posebno je vsem, tudi navzočim Nemcem, seglo do srca, pretresujoče petje gg. dijakov pred hišo in ob gomili. Hvala jim, da so izkazali zadnjo čast tovarišu rojaku in s tem tudi olajšali potrti rodbini težko gorje. Pogreba so se med drugimi udeležili gg.: Drž. poslanec in dež. odbornik Robič, profesorja na tehniki Bartl in Stelzel, prof. Hauptman itd.

— **Drago meso.** Z Reke pišejo: Kilogram mesa boljše vrste in od dobre zadnje strani ni mogoče dobiti izpod goldinarja. Najboljša vrsta mesa velja 1 gld. 30 nov. Tožbe o draginji mesa dohajajo tudi iz Hrvaške, Ogrske, Italije, Nemčije, od povsod. V Zagrebu je cena klg. 1 K 80 vin., v Milanu 1 liro 90. Tudi na Spanskem, Angleškem se draži meso. Nekateri so mnenja, da je temu draženju vzrok tudi rusko japonska vojska. (Zanimiv izgovor!) Rusija je svojo živino pridržala za sebe. Tako je prestal mesni uvoz v Nemčijo in druge dežele, kar

je dobilo, kakor vidimo, na trgu močan odmev.

— **Nesreča na Hrušici.** Na Hrušici na Gorenjskem se je delavcu Vidu Osoreliju zvrnil voz kamenja na nogo ter mu nogo popolnoma zmečkal.

— **Umrla** je, kakor smo že včeraj poročali, v Višnji gori vsled kapi gospa Končina roj. Facini. Za včerajšnjo številko prepozno nam je došla brzojavka da bo pogreb jutri, v nedeljo, ob 9. uri v Zatičini.

— **Pogorela tovarna.** Škoda, katero je napravil ogenj na tovarni testenin v Ilir. Bistrici, znaša 170 000 K, zavarovalnina pa znaša le 70.000 K

— **Pobeglega prisiljenca** Marka Gospodariča, ki je ušel z Jesenic, so prijeli pri Spielfeldu na Štajerskem.

— **Poročil** se je v Celju rudarski svetnik g. Jožef Koršič iz Idrije z gdčno. Adrijano Wolf iz Slov. Gradca.

Ljubljanske novice.

Izlet na Šmarno goro priredi slov. krščansko-socialno delavstvo v nedeljo, dne 12. junija 1904 v proslavo desetletnice krščansko-socialnega gibanja v Ljubljani. Vspored. 1. Slovesna sv. maša s cerkvenim govorom preč. g. dr. Kreka ob 9. uri dopoldne. 2. Ob polu 1. uri popoldne javni ljudski shod. a) Otvoritveni govor ob desetletnici. b) Politiški položaj; govori državni poslanec g. dr. Ivan Susteršič. c) Ljudstvo in njegovi nasprotniki; govori dr. Janez Ev. Krek. d) Sklepni govor. Po shodu ljudska veselica. Delavci in delavke, krščansko ljudstvo, pokažite z ogromno udeležbo, da se zavedate važnosti slavlja ob desetletnici kršč. demokracije. Zato z vstrajno agitacijo skrbite za obilno udeležbo pri slavnosti. Pripravljalni odbor.

Ljudska veselica kot II. velikanski sejm v Rožni dolini združen s „šagro“ (ples na prostem po primorski šegi) se vrši v nedeljo, dne 19. junija, v prostorih g. Podgorelca in na novo urejenem obširnem sejmišču. Vspored. A. 1. Koncert, pri katerem svira sl. ljubljanska društvena godba pod osebnim vodstvom g. kapelnika. 2. Plesna godba na „brejarjih“ s sodelovanjem slavne horjulske godbe. 3 Petje, izvaja več slavnih pevskih društev. — Srečelov. Brezžični telegraf in šaljiva pošta. Plezanje na smreko (z dobitki). Slike iz rusko-japonske vojne (bitke pred Port Arturjem). Papirnata bitka. Tržna tehtnica. Ameriška peč, preskrbuje sejmarje vsako uro s svežimi „bobi“ in „štruklji“. Bina z „Lepega pota“ Komični prizori pod vodstvom Barnuma. Umetalni ogenj. Sopki, razglednice, štanti z „lectom“ itd. so sejmarjem na razpolago. Za red in osebno varnost skrbi po strogih predpisih tržni komisarijat z občinsko keho. Za bolnike skrbi zdravnik z rešilnim vozom in sanitetnim oddelkom. Omnibusi in vozovi bodo na več ljubljanskih trgih sl. občinstvu na razpolago. Za dobro jed in izborno pijačo ter točno postrežbo skrbi g. Podgorelec. Janjčki, prašiči, teleta bodo na prostem na ražnju pečeni Ker je čisti dobiček namenjen skladu za olepšanje „Rožne doline“ se preplačila hvaležno sprejemajo. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina na sejmišče 20 v. Otroci rodbin do 10. leta prosti. Stojišča za vozove namenjene za goste stoje 1. pred „Narodnim domom“ in 2 na Rimski cesti pred „Koruznikom“ na razpolago. Za slučaj neugodnega vremena se preloži sejem na 29. junija 1904 na sv. Petra praznik ob istem času in programu. K obilnemu obisku vabi odbor za olepšanje „Rožne doline“

Temeljni kamen kapele in novega zavoda na Rakovniku. Z velikim navdušenjem je v četrtek ljubljansko prebivalstvo pozdravljalo don Boskovega naslednika, č. g. don Rua. Od jutra do večera je prihajalo ljudstvo pozdravljat ponižnega duhovnika. Njegova sladka beseda, velika prijaznost, šibka postava in vzvišena duhovitost je napravila velik vtis na obiskovalce. Popoldne ob štirih so ga pozdravile pevke delavskega društva pod vodstvom č. gosp. kaplana Ferjančiča. Č. g. don Rua ni mogel prehvaliti lepo ubranega petja. Vsa čast spretnemu voditelju. V spomin je č. g. don Rua podaril vsaki pevki svetinjo Marije Pomočnice. Še na stotine drugih ljudi je isti dan prejelo iz rok don Boskovega naslednika mali spominek. Kakor starodaven amfiteater je pa bil mali zavod, ko se je začel ob 6. uri blagoslavljati temeljni kamen. Dvorišče, hodniki, okna, vse je bilo natlačeno ljudstva. Tudi na strmini bližnjih gričev je stalo veliko število gledavcev, ko je presvetli knezoškof v spremstvu štirih gg. kanonikov, nekaterih svetnih duhovnikov in redovnikov opravljal v nižini cerkveni obred. V dveh umetno napravljenih šotorih je sedelo veliko število ljubljanskih dostojanstvenikov in plemenitih dam, med katerimi visokorodna baronica Olga Hein. S sveto gorečnostjo je presvetli knezoškof pozdravil navzoče občinstvo. Z velikim navdušenjem je opisoval čudovito hitro razširjenje salezijanske družbe in veliko korist, katero salezijanska družba donaša sv. cerkvi in človeški družbi. Cerkvene in svetne oblasti so se podpisale na pergament, ki se je vložil v vogeljni kamen. Z lepimi besedami se je slednjič don Rua zahvalil Ljubljančanom za prijaznost, katero skazujejo njegovim sinovom. Ponoči ob pol 12. uri je odpotoval č. g. don Rua na Dunaj, odkoder pojde na Poljsko.

Blagoslovljenje nove zastave III. Marijine družbe se je v nedeljo, dne 29. m. m., v uršulinski cerkvi v Ljubljani nad vse pričakovanje lepo izvršilo. Slavnosti je dala poseben sijaj udeležitev drugih kongregacij, ki so došle v tolikem številu, da je bila vsa slovesnost obenem lep sestanek Marijinih družb. To je toliko bolj pomenljivo, ker smo tako združitev Marijinih otrok v Ljubljani v nedeljo prvikrat opazili. Zastopane so bile ljubljanske Marijine družbe: Moška in mladeniška Marijina družba v Križankih, Marijanska kongregacija gospodičen pri sv. Jožefu s svojim voditeljem preč. g. p. Fr. S. Rollerjem d. J. Marijina družba pri sv. Florijanu, obe uršulinski kongregaciji gospodičen in Marijina družba v Lichtenthurničinem zavodu. Iz okolice so došle dekliške Marijine družbe iz Dobrove, od Dev. Marije v Polju in iz St. Vida. Marijina družba iz Lichtenthurničinega zavoda in vse družbe iz okolice so prišle s svojimi lepimi zastavami, oziroma banderji. Vse družbe so imele določene prostore v krasno ozaljšani uršulinski cerkvi; v ospredju na levi strani so bili prostori za predstojništva družb, na desni pa je bil prostor za kumico, preblag gospo Franjo Pollakovo in za 24 belo oblečenih družic. — Slovesnost je pričel s pomenljivim slavnostnim govorom preč. gospod generalni vikar J. Flis. „Naš Zveličar,“ pravi v navdušenih, do srca segajočih besedah preč gospod prelat, „je postavil na gori Kalvariji za vse človeštvo zastavo svetega križa. K tej zastavi nas vodijo druge, manjše zastave. Marijina družba ima svojo zastavo, ki budi v družbenicah ljubezen do Marije, sestrinsko medsebojno ljubezen in pravo ljubezen do Jezusa. Ta zastava opominja k zvestobi in vodi k zmagi.« Po govoru so bile litanije in cerkveni blagoslov zastave. Prečastita duhovščina, kakor tudi preblagorodna gospa kumica, predstojništva Marijinih družb in zastopnica družic so nato želeli v lepih rekih družbi, ki se bo zbirala pod to prekrasno zastavo, božjega blagoslova in Marijine pomoči, udarjajoč s kladivom na žeblje v zastavi. Kumica pripne zastavi krasen trak, in preč. gospod prelat izroči zastavo z izpodbujevalnimi besedami družbi. V znak sestrinskega prijateljstva se druge zastave približajo novoblagoslovljeni zastavi in diven „Magnificat“ zadoni v cerkvi, kateremu sledi še ubrana, prisrčna Marijina pesem kot sklep te lepe slovesnosti. — Ker je zastava sama krasno umetno delo, naj nam bode dovoljeno, da je nekoliko opišemo. Na belem grosgrainu je v obliki križa vezen medaljon, v čigar sredini je na eni strani družbena podoba Device Marije vedne pomoči, na drugi strani pa sveta Angela, druga zaščitnica kongregaciji. Obe sliki je s prav nežnim čuvstvom in finim umetniškim ukusom izvršila č. uršulinka M. Ignacija Klump. — Slika Marijina je znana poobrazitev Marije vedne pomoči. Na zlatem polju je Marija z detetom Jezusom v naročju. Materinska ljubeznivost ji seva raz obraz. Temnomoder plašč ji v bogatih gubah pada čez glavo in ramena in krije rdečo obleko. Robovi in gobe so z zlatom očrtane. Božje dete, sedeče na Marijinem naročju, je bridko zadeto ob pogledu na križ, ki mu ga kaže angel. Obleka Jezusova je zelena, plašč temnorumen, pas rdeč. — Veziljka je izbrala sliki kaj primeren simboličen okrasek. Okrog slike se ovija v zlatu vezena trnjeva krona, v križnih kotih pa procvitajo v vijolični modrini žalne pasijonske rože, ki nas spominjajo Jezusovega trpljenja. Ob zunanjem robu se žari v temni rdečini dvanajst rož, ki spletajo venec Mariji. — V sv. Angeli je upodobila slikarica resno milobo in ascetično strogost. — Lepo se strinja modro ozadje s skromno črno redovno obleko, pomenljivo se naslanja lilija na križ. To resno, skoro temno središče razjasni in ožari bogata, elegantna, le v zlatu in zlati svili blestečа vezenina stilizovanih rož in lilij: roža s trnjem simbol ljubezni do trpljenja, lilija podoba čistosti, dve čednosti, ki sta posebno dičili angelsko sv. Angelo. — Z nežno belino cele zastave se strinja tudi svetlomodri moirétrak, ki nosi v zlatu vezen napis: Marijina družba pri Uršulinkah. — K Marijinemu jubileju 1904. in ime kumice preblagor. gospe Franje Pollakove. — Vsa svilnata vezenina je slikanje z iglo, vezenina v zlatu pa je izvedena z raznimi najfinejšimi tehniškimi vbodi. Harmonična sestava barv, ukusna otenjava, vzlet in natančnost risbe, mojsterska spretnost, ki se kaže v izvajanju vezenine, vse to dela veziljki uršulinki, č. M. Ludmili Schlaker, veliko čast.

Velika ljudska vrtna veselica bode jutri v prostorih g. I. Avšiča, pri Francetu v Klečah. Čisti dohodek je namenjen za zastavo in bolniško blagajno podpornega veteranskega društva za ljubljansko okolico.

Nove vozove II. in I. razreda je dobila južna železnica pri brzovlakih. Prostori so sedaj med seboj odprti in ne več razdeljeni v male oddelke. Potnikom je to ponoči jako neljubo.

Ljubljanski turnarski in nemškonacionalni hellovci se udeleže 18. julija t. l. „Gauturnfesta« v Beljaku in bodo torej ta dan iz Ljubljane res — bežali!

Protestantovsko pokopališče tudi izgine iz mesta. Protestantovska občina se sicer misli, kakor čujemo, nekoliko upirati, a udala se bo le.

Kegljanje na dobitke priredi »Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem v korist društvene blagajne v gostilni »Na Osojah“ na ljubljanskem gradu. Isto se prične jutri in se konča v nedeljo, 26. junija, z veselico, pri kateri se razdele tile dobitki, in sicer: I. 30 K, II. 20 K, III. 15 K, IV. 10 K, V. 5 K in še več v predmetih. Natančneje o veselici se naznani pozneje.

Otvorjenje vrta Jutri popoldne ob 4. uri otvori na novo preurejena gostilna pri Kamničanu na Karlovški cesti št. 4 svoj vrt, kjer igra tamburaški zbor. Vstopnina prosta.

Veliki vojaški koncert bo jutri ob 4. uri popoludne na restavracijskem vrtu g. Dolničarja v Šmartnem pri Savi, kamor je sedaj jako priljubljen izlet Ljubljančanov.

V mednarodni panorami se do danes zvečer vidi še Sevilo. Prihodnji teden: Ljubljana nekaj dni po potresu.

Porotne obravnave v Ljubljani. Porotne obravnave pri tukajšnjem deželnem sodišču se prično dne 6. t. m. z naslednjim vsporedom: Dne 6. junija se bode zagovarjal Anton Repnik, delavec iz Zgor. Bernika, zaradi tatvine iz navade; b) Jožef Koren, čevljar brez stalnega bivališča, zaradi tatvine in c) Franc Pečnik, stavbeni tehnik iz Velikih Lašč, zaradi goljufije; 7. junija: a) Alojzij Sušnik, delavec iz Boh. Srednje vasi, zaradi uboja, b) Blaž Priveršek, uslužbenec iz Dola pri Židanem mostu, zaradi tatvine in c) Janez Fajfar, posestnika sin v Lajšah, zaradi uboja; 8. junija: Janez Zupan, čevljarski pomočnik iz Mošenj in France Knific, dninar v Prebačevem zaradi uboja; 9. junija: a) Janez Sabec, posest. iz Hruševja, zaradi težke telesne poškodbe in b) Rudolf Velikanje, delavec v Železnikih, zaradi jednakega hudodelstva. Za štiri obravnave dan še ni določen.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer v slučaju slabega vremena koncert v areni „Narodnega doma“. Začetek ob 7. uri. Vstopnina prosta.

Koncert društvene godbe vrši se danes od 8. do 12. ure zvečer v gostilni pri „Roži“ v Židovskih ulicah. — Jutri, dne 5. t. m., od 10. do 12. ure dopoldne, zajutrkovalni koncert v pivovarni pri „Hafnerju“ na sv. Petra cesti.

Musica sacra. V stolni cerkvi v nedeljo 5. junija (sveti Bonifac) velika maša ob 10. uri: Maša »Salve Regina«, zl. G. E. Stehle; graduale »Cummunicantes Christi« in ofertorij „Benedicam Dominum«, koral.

Pevsko društvo „Slavec“ praznuje jutri svojo 20letnico z vrtnim koncertom na Kozlerjevem vrtu. Vrt bo razsvetljen z električnimi žarnicami. Pevski zbor nastopi v novih društvenih čepicah. Društva odkorakajo iz »Narod. doma« ob ½4. uri popoldne.

* **Razjarjen slikar** Mizarski mojster Ivan Zorman je srečal včeraj zvečer slikarja Jožefa Cvetrečnika, kateri se je z Zormanom sprl radi neke lestve. Beseda je dala besedo, Cvetrečnikova palica pa Zormanu po glavi in ga poškodovala.

* **Tatvina.** Mariji Hirscherjevi, soprogi sodnijskega sluge iz Vrhnike, je včeraj neznan tat ukradel zavitek, v katerem je imela novo 10 kron vredno bluzo.

* **Izseljevanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora 14 Makedoncev in 9 Hrvatov v Hrušico, 10 Hrvatov v Heb, 7 Kranjcev se je pa pripeljalo iz Amerike. Najdena je denarnica z majhno vsebino.

Pred Valvazorjevim spomenikom A.: Zakaj pa Valvazor tako jezno in zaničljivo kaže z roko v kot? — B.: Tista stara škarpa ga jezi ki je nečejo podreti. Jaz sem popisoval gradove, pravi naš kronik, zdaj se pa hočejo norčevati iz mene!

Iz brzojavk.

Dunaj. Dr. Körber je obolel. Na obrazu se mu je pojavilo izpahnjenje. Dr. Körber mora ostati v postelji.

Dunaj. Intronacija nadškofa dr. Bauerja se vrši 19. t. m. Bivši nadškof Khon zahteva 200.000 K letne pokojnine, to je četrti del dohodkov iz nadškofovih posestev, kar se mu pa ni dovolilo. Ministrstvo se je sporazumelo s papeževo kurijo, da dobi dr. Kohn letno 50.000 pokojnine. Novi knezonadškof bo zvišal uradnikom in delavcem plače.

Riga (Rusko). Tu je prišlo pred kratkem do revolucijonarnih nemirov. Množica je demonstrirala proti vladi. Poklicani kozaki so aretovali 23 oseb. Množica je streljala tudi s samokresi in 5 kozakov je bilo zadetih.

Karlovec. Tu vlada veliko razburjenje, ker je železniška uprava povodom dohoda biskupa Posilovića prepovedala na kolodvoru razobesiti hrvaško zastavo.

Petrograd. Napadalec na grofa Lambsdorfa, grof Dolgoruki, ne pride pred sodišče, ker so ga proglasili za blaznega.

Društva.

(Pevsko in tamburaško društvo »Krim« v Radečah) uprizori v nedeljo, dne 5. junija v dvorani »Narodnega doma« v Radečah ob 8. uri zvečer ob znižanih cenah, drugi narodni igrokaz s petjem »Divji lovec«. Cene prostorom: I. sedež 1 K 20 vin., II. sedež 80 vin., stojišče 30 vin.

(Katoliško slov. izobraževalno društvo v Mekinjah) priredi veselico v nedeljo, 5. rožnika, v spodnjih prostorih župnišča. — Spored: 1. Vogrič: „Pomladni cvet“, mazurka, 2. * * * „Šumi Marica“, koračnica, 3. Brož: „V sladki sanji“, valček, udarjajo tamburaši; 5. „Sv. Elizabeta, deželna grofinja Turingiška. Igrokaz v petih dejanjih. 5. Farkaš: „Venec hrvatskih narodnih pjesma“, 6. Parma: „Mladi vojaki“, koračnica, udarjajo tamburaši. — Začetek ob pol 4. uri popoldne. — Vstopnina: Sedež I. vrste 1 K; II. vrste za ude 30 vin., za neude 50 vin.; stojišče za ude 20 vin., za neude 30 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Izobraževalno društvo v Šenčurju) nad Kranjem je minulo nedeljo priredilo veselico. Predstavljali so prav dobro igri „Dve materi“ in „Pravica se je izkazala“. Jutri, v nedeljo, ob ½4. uri pop. bode zopet veselica s petjem. Ponavljali bodo tudi obe igri.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pogovor našega dopisnika z Boris Sarafovom.

Sofija, 4. junija. Vaš dopisnik je imel pogovor z Boris Sarafovom, ki je izjavil, da se vstaja v Makedoniji zopet začne in sicer iz naroda samega, ker uvidi, da Turčija noče resno izvesti reform. Ako sta združeni Srbija in Bolgarija, bo nemogoče Avstro Ogrski aneksija Makedonije. Sarafov je prepričan, da vstaja zmaga.

Japonsko-ruska vojska.

London. 4. junija. Odločilno prodiranje na Port Artur je pričakovati v najkrajšem času, ker so japonske poizvedovalne čete že zadele ob ruske straže severno pri Port Arturju. Deli tretje japonske armade se bodo izkrcali tudi tik pri Port Arturju.

London 4. junija. Japonska armada se koncentrira pri Fenvančenu, kjer je 40.000 Japoncev. Pri Takušanu izkrcana armada je dospela v Ulaosa.

Čifu, 4. junija. Rusi so dne 1. junija porazili oddelek japonskega konjeništva pri Inčenu.

Liaojan, 4. junija. Japonski oddelek je zasedel neko gorsko pozicijo pri Liaojanu. Ritmojster Maksimov je imel eno in pol ure trajajoč srdit boj z Japonci. V pravem trenotku mu je prišel na pomoč večji oddelek ruskega konjeništva. Razvil se je splošen boj, v katerem so bili Japonci prisiljeni umakniti vse svoje moči iz zasedene pozicije. — Japonci so se umaknili v južni smeri proti Port Arturju.

London, 4. junija. Gibanje Čunguzev je povzročilo, da so Rusi vse kozaške straže zahodno od reke Liao odpoklicali. Čunguzi nabirajo pri kmetih orožje in strelivo. Močne tolpe se pomikajo ob sibirski železnici severno od Mukdena. Njim poveljuje mnogo Japoncev, ki nameravajo pretrgati železniško zvezo z Mukdenom. Japonski odposlanci so naznanili prebivalcem Kajpina, da nameravajo ta južnovzhodno od Niučvanga ležeči kraj bombardirati, da izkrcajo svoje čete, s katerimi pomnože za obleganje Port Arturja določene čete.

Harbin, 4. junija. Rusko civilno prebivalstvo v Harbinu je dobilo povelje, naj zapusti mesto ter se vrne na Rusko. Istočasno je bilo izdano povelje, naj se žene in otroci odstranijo iz Liaojana in Mukdena.

Tokio. 4. General Jamagata, ki se je odlikoval l. 1894 v kitajsko japonski vojski kot poveljnik prve japonske armade in pozneje postal minister, je imenovan glavnim poveljnikom japonske vojske na suhem.

Tokio. 4. Japonci smo imeli v bojih pri Našavu skupno mrtvih 31 častnikov, 713 mož, ranjenih pa 100 častnikov in 3460 mož.

Carigrad, 4. junija. Ruski poslanik je zahteval od Turčije, naj plača dolg izza zadnje rusko-turške vojske. S tem hoče Rusija pritisniti na Turčijo, da dá Rusiji prosto pot skozi Dardanele.

Petrograd, 4. junija. Tu se govori, da je Kuropatkin prosil, naj se ga odstavi od višjega poveljništva, ker se v njegove načrte vedno umešava tukajšnji generalni štab ces. in namestnik Aleksejev.

London, 4. junija. Kitajski nadzornik, ki je bil zaprt v Port Arturju in je ušel, pripoveduje, da je v Port Arturju hrane za dva meseca.

London, 4. junija. Privatna poročila iz Port Arturja popisujejo položaj v trdnjavi kot jako žalosten. Mnogo Kitajcev je pomrlo, ker niso mogli prenašati hrane.

London, 4. julija. Kozaki v Koreji so zopet vzeli Japoncem več transportov in jim prizadeli več manjših porazov.

London, 4. junija. Japonski general Lomi je s svojim najstarejšim sinom vred poginil v vojski. Značilno za Japonce je, da japonski vojak, ko gre na vojsko, nič več ne misli, da pride še nazaj. Zato se vsak, ko odhaja na boj, loči od svoje žene, da je popolnoma prosta.

London, 4 junija. Ruski general Stakelberg se je z 20 000 možmi boril pri Sofantsienu z Japonci. Čuje se, da je bitka trajala p e t d n i. O izidu ni nič natančnejšega znano. Ze včeraj sta se peljala dva vlaka, polna ruskih ranjencev proti Mukdenu.

Idrija, 4. junija. Med sinočno sejo je občinski svet sprejel resolucijo na deželno vlado za občno, direktno, tajno volilno pravico. Za glasovalo 13, torej tudi pet naprednjakov proti trem. Lapajnetova računska sklepa vnovič pregleda novoizvoljeni odsek.

Dunaj, 4. junija. Princezinja hanoveranska je danes v Gmundenu umrla.

Budimpešta, 4. junija. (Kor. urad.) Ogrska delegacija je odobrila proračun skupnega finančnega in pričela obravnavati proračun vojnega ministrstva.

—v— **Zagreb**, 4. junija. Vladni krogi sodijo, da finančna nagodba z Ogrsko ni tako brezupna, kakor trdi opozicija. Ako pa se tudi sedaj ne posreči sporazumljenje, bode v najslabšem slučaju nova regnikolarna deputacija nadaljevala pogajanja. V opozicijskih krogih pa menijo, da je dolžnost hrvaške regnikolarne deputacije, — ako ni mogoča poštena nagodba —, da z opozicijo prične boj za finančno samostojnost Hrvaške.

Zagreb, 4. junija. Trgovski pomočnik Dragustin je ustrelil pred gimnazijo svojo ženo. Žena še ni umrla. Imela je razmerje z nekim častnikom.

Inomost, 4. junija. Promoviran je bil danes Ivan Z o r e za doktorja bogoslovja. (Čestitamo! Ured.)

Rim, 4. junija. Državni zbor je sklenil postavo, s katero se župnikom kongrua zviša od 900 lir na 1000 lir.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

25.000 zidarjev je štrajkalo v Cikagi. Sedaj je štrajk končan. — Mlinarski pomočniki stavkajo v Oseku. — Splošna stavka se skoro prične v Aradu radi stavke zidarjev. — Železničarska stavka na Ogrskem je te dni pred sodiščem v Budimpešti. Obtoženih je 13 voditeljev stavke. — Surov grof. V Draždanih so aretirali grofa de Mismonta, ker je otroka tako pretepaval, da je umrl. — Svojo soprogo je umoril. Iz Ruszke se poroča: Kmetovalec Ivan Sikra je iz ljubosumnosti umoril svojo ženo, truplo razsekal in posamezne dele skril pod streho. Ko pa je pričelo truplo gniti ter se je razširjal duh, zažgal je morilec hišo. Gasilci pa so pri gašenju našli razsekano truplo ter odkrili zločin. Morilca so zaprli. — Bik nasadil šest oseb. V občini Modjoros v aradskem okraju se je med nevihto splašil občinski bik. Ko mu je pastir zastavil pot, nabodel ga je na roge in vrgel na tla. Isto je naredil tudi z dvema deklicama. Nato je udrl v pastirjevo kočo ter tam zabodel pastirjevo ženo in njegova dva otroka. Sele nato je neki kmet ukrotil besnečo žival.

60 000 stavbinskih delavcev na Dunaju odpuščenih. Poroča se, da so dunajski stavbinski in kamnoseški mojstri, ker se nise mogli pogoditi z delavci, mnogo delavcev odpustili, n e d a b i p r i š l o d o n e m i r o v. Mnogo delavcev zapusti Dunaj ter si poišče drugod dela. V soboto popoludne so bili poklicani zastopniki delavcev v trgovsko ministrstvo, da se posvetujejo s sekcijskim svetnikom baronom Bachom. Ministrstvo namerava stopiti v zvezo z mojstri ter poravnati prepir. Odpuščenih je bilo nad 60.000 delavcev. Dne 3. junija se je vdeležilo shoda do 10.000 stavbinskih delavcev. Soglasno je bila vsprejeta resolucija, da prično v ponedeljek zopet dalati pod sledečimi pogoji: 1. Zvišanje minimalne plače takoj od 3 K 60 h na 3 K 80 h; 2. Zvišanje minimalne plače od 1. avgusta na 4 K; 3. Da se sestavi tarifna komisija.

103 letni samomorilec. V Festiniogu je prosil te dni 103 leta star Mr. Burus nekega svojega soseda v mestni ubožnici, naj mu kupi žepni nož, kar je ta tudi storil. Naslednjega dne so našli starčka s prerezanim vratom v postelji. Kot 80 letni starček se je poročil z neko 30 letno Italijanko, ki ga je pred dvema letoma zapustila. To ga je tako bolelo, da se ga je polaščala blaznost.

Nov velikanski luskavec. Novega velikanskega luskavca je našel dr. David v pragozdih zahodno od Szmlikija. Z mravljami in črvi se hraneči luskavec je dolg 1 22 metra in je zelo močan. Največkrat se postavi na zadnji nogi, ki so zelo podobni slonovim, samo da so manjše. Pri tem se opira tudi na rep. S kremplji prednjih nog obira drevesa.

Mož, ki je jedel stotake. Pred kratkim so dobili v nekem gozdu pri Mödlingu samomorilca Josipa Konecnija. Pri mrtvecu so našli le 14 vinarjev gotovine. Samorilec je nedavno podedoval po svoji materi 20.000 K, katere je pa v kratkem času vse zapravil. Tako je prišel neko noč v družbi dveh dam v neko kavarno ter naročil šampanjca. V svoji prevzetnosti je priložil nekemu natakarju zaušnico ter mu plačal zato takoj 20 K. Konečno je razbil v kavarni tudi vsa ogledala, polil blagajničarki obleko s črnilom ter ji plačal za to 100 K. Položil je nekoliko stotakov na krožnik ter jih razrezal z nožem, jih polil z jesihom in oljem ter jih povžil. Ko je že skoro vso dedščino zapravil, kupil si je samokres ter si končal življenje.

Soda proti opeklinam. Kakor trdijo zdravniški listi, je navadna soda najboljše sredstvo proti opeklinam. Ako opeklina ni huda, zadostuje, ako se dotično mesto potrese s zdrobljeno sodo ali pa vtakne v vodo, v kateri je raztopljene mnogo sode. Na hudo opečena mesta pa naj se priveže s sodno raztopljino napojena platnena cunja. Ako se je pričela opeklina gnojiti, se mora cunja pogosto premeniti ter rano vedno dobro s sodino raztopljino izprati. Na ta način se bolečina zelo olajša ali pa odstrani in rana se kmalu zaceli.

Malorusko izobraževalno društvo. V Lvovu se je vršil pred malo dnevi občni zbor najstarejšega maloruskega izobraževalnega društva „Prosveta". Predloženi računi so pričali o veliki delavnosti uprave in izvanrednem društvenem napredku. „Prosveta" je štela 16.178 članov ter je vzdrževala v galiških trgih in vaseh 1339 čitalnic. Čitalnice so imele do 66.000 članov. V knjižnicah je bilo nad 100.000 knjig.

Književnost in umetnost.

* **Anton Foerster**. Ponatisk iz „Dom in Sveta" s podobo skladatelja v o in ljubljanske stolnice ter pesmijo „Tretja solza" se dobiva pri upravništvu „Dom in Sveta". Cena 60 h (po pošti 70 h).

Dunajska borza

dné 30. maja.

Skupni državni dolg v notah	99·80
Skupni državni dolg v srebru	99· 5
Avstrijska zlata renta 4%	118 40
Avstrijska kronska renta 4%	99·30
Avstrijska inv. renta 3½%	90·60
Ogrska zlata renta 4%	117·55
Ogrska kronska renta 4%	97·20
Ogrska inv. renta 3½%	88·75
Avstro-ogrske bančne delnice	16·18
Kreditne delnice	641·50
London vista	239 35
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117·25
20 mark	23·48
20 frankov	19 06
Italijanski bankovci	95·10
C. kr. cekini	11·32

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m, srednji zračni tlak 736·0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi.	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
3	9. zveč.	736·7	15·4	brezvetr.	jasno.	0 0
4	7. zjutr.	736 8	11·8	sl. vzh.	„	
	2. popol.	735·6	23·4	sl. jug.	pol. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 16·1°, norm. 16·3°

Poslano.

Zastopniki delavcev v imenu vseh delavcev na Javorniku in na Savi odločno izjavljamo, da nam gospod Ivan Nep. Gostinčar ni predložil nobenega računa in so vsa tozadevna poročila v „Rdečem Praporju" in „Slovenskem Narodu" skrajno lažnjiva in obrekljiva.

Na Javorniku in na Savi, 2. junija 1904.

Zastopniki delavc. na Javorniku: Glavič Ivan, Žvan Gregor, Zupančič Matej, Kos Štefan, Gašperin Josip, Svetina Ivan, Erbežnik Jernej, Malej Jakob, Stražišar Jožef, Primožič Franc, Križnar Josip.

Zastopniki delavcev na Savi: Kosmač Franc, Krivc Ivan, Bevc Martin, Čebul Martin, Vergel Fran.

Zastopnica delavk na Savi: Marija Tružnik.

Leštilni odtiskalni papir,

odlikovan na svetovni razstavi v Čikógi. Preprosto uporabljiv za posnemanje poljubnega lesovja pri pohištvu, vratih itd. Dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani,** Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 524 **20** 11—7

Zahvala.

Ob priliki slavnosti blagoslavljenja zastave kat. slov. izobr. društva v Studencih dne 29. maja izrekam čč. gosp. kanoniku **Vohu,** kot blagoslovitelju naše zastave, č. gosp. dr. **Medvedu** za ginljiv govor v cerkvi, blagorodni gospej **Sunkovej,** ker je blagovolila prisostvovati pri zastavi kot kumica, neimenovanemu, kateri je največ žrtvoval za zastavo in društvo sploh, gosp. Šnuderlu, učitelju v pokoju, kot prvoboritelju društva; bratskim društvom kot zastopstvu krščansko-socialne zveze v Ljubljani, kat. del. društvu iz Puščave, kat. del. društvu iz Maribora, društvu krščanskih gospâ v Mariboru, društvu Marijinih otrok v Mariboru, bralnemu društvu v Lembahu, zastopnikom društva „Skala" pri sv. Petru pri Mariboru, slavnostnemu govorniku g. Ciriču za tako navdušen govor, dekletom za okrašenje prostorov v čitalnici — gospodični Cholek za narejanje trobojnic; dalje bralnemu društvu pri svetem Benediktu v Slovenskih goricah za navdušeni poslani pozdrav, za brzojavne čestitke iz Tržiča na Kranjskem, Dobrne pri Celju in sv. Lenarta v Slovenskih goricah najprisrčnejšo zahvalo za njih trud in požrtvovalnost ter laskave pozdrave.

Studenci dne 2. junija 1904.

M. Čagran.
predsednik.

Razprodaja.

Na Brezovici v župnišču bode od torka, to je 7. junija dalje razprodaja hišne oprave, posode, vozov in živine po umrlem g. župniku.

976 3—1

Služba organista

je oddati v Polhovem Gradcu.

Plača po dogovoru. Več pove župni urad.

Lepo stanovanje 979 3—1

z dvema sobama, kuhinjo itd. v prijaznem in zdravem kraju na deželi blizo Ljubljane se odda s 1. julijem t. l.

Več se poizve v upravništvu tega lista.

Služba 965 3—1

organista in cerkvenika

se odda v Mošnjah, p. Radovljica.

Primerna plača v denarju in prosto stanovanje. Nastop službe po dogovoru. Natančneja pojasnila daje

Župnijski urad v Mošnjah.

Medicinalni konjak 1393 50—26

garantirano pristni vinski destilat

pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija

Camis & Stock

Trst-Barkovlje.

1/1 steklenice K 5·—
1/2 „ „ 2·60.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah.

Cena vžigalic:

1 orig. zaboj s 500 zavitki (normal) K 48·—
franko Ljubljana, 2% popusta.

Iv. Perdan, Ljubljana.

Iv. Perdan, Ljubljana.

1 orig. zaboj s 500 zav. (Flaming) K 52·—
franko Ljubljana, 2% popusta.

Hiša 917 4—4

na Javorniku se proda pod ugodnimi pogoji

z gozdom, ki meri nad 7 oralov, in zraven spadajočimi sreznskimi pravicami. Pripravna je za vsak brt, posebno še za pekarijo, ker se nahaja tik tovarne drž. in obč. ceste, ter je le pol ure oddaljena od tovarne na Savi, ki je še večja kot javorniška. V bližini se gradi nova železnica ter je ondi vedno velik promet. **Cena za vse skupaj 4500 gld.** Več se poizve pri **Ant. Jalen, Javornik št. 8. na Gorenjskem**

Najboljša pitna voda

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušena, od zdravniških (X.) avtoritet priznana, je 23 38

MATTONJEV GIESSHÜBLER

naravna **alkalična kislina**

Ta voda je popolnoma prosta organičnih snovij in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**

želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih

Prospekti zastonj in franko.

V Ljubjani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lassnik-u v Ljubljani.**

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prenašajo bolezen od bolnikov in mrličev, od izmetkov in mrhovine, trpinčijo človeka in živino. 949 5

Nastavite povsod amerikansko nastavo za muholov

„TANGLEFOOT"

En list velja **10 vinarjev** (za 2000 muh) Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko:

EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

796 100—98

Zahtevajte

brezplačno in franko

moj ilustrovani c e n i k z več ko 600 podobami

ur, zlatega in **srebrnega blaga** in **godbenih reči**

HANNS KONRAD

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 520, Češko.

Nik.-rem.ura gl. 2.50 3.—, 3.50. Za vsako uro 3 leta pism. jam.

Jako važno za kolesarje!

Predno se kdo odloči nabaviti kolo, naj ne zamudi pogledati zaloge ali vsaj naročiti cenik od

pravih Puch-ovih koles

najnovejših modelov, katerih edino zastopništvo ima **Franc Čuden v Ljubljani.**

Pozor!

279 16

One častite gospode, kateri se zanimajo za **motor-kolesa**, vabim, da naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeno

Puch-ovo motor-kolo

da se prepriča, kako fino in popolnoma prosto je sestavljeno, tako da se sleherni lahko takoj privadi voziti.

Puchovo kolo je do sedaj vedno med vsemi drugimi na površini

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9 poleg „Figovca"

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelanih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfiejšega

Okvirja tudi slike in podobe, prenavlja in popravlja stare predmete.

Št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana **tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo AVGUST AGNOLA v Ljubljani,** v polnem in lepem soglasju z gotsko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanijski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotskih oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okraskih strogo po gotskih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpijočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februvarija 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Cene jako nizke.

Prevzema tudi vsa **stavbinska steklarska dela** ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega **steklarskega blaga.**

927 52—41

Brzojav iz Vevč!

Tovarniška restavracija v Vevčah

je zopet otvorjena

in sva jo podpisana **prevzela.** Dovoljujeva si torej vabiti cenj. občinstvo najuljudneje k obilnemu obisku tega poprej tako priljubljenega izletniškega kraja. Storila bova vse, da vsekakor zadovoljiva cenjene izletnike.

Z vsem spoštovanjem

958 3—2 Fani in Ivan Hafner.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104—45

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 4,948.796·27.

Stanje hran. vlog K 4,703.762·02. Denarni promet K 20,246·712·13. Stanje rez. zaklada K 77.979·34.

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.
Lákov, pristnih angleških, za vozove.
Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/8, 1/4 1/2 in 1 kg.
Jantarjeve glazure za pôde. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pôde.
Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pôde; najcenejše in najboljše.
Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.
Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 50—31

Oljnatih barv, priznano najboljših.
Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schönfelda.
Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.
Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpežnega.
Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.
Karbolineja, najboljšega.
Fasadnih barv za apno.
Barv, suhih, kemičnih, pristenih in rudninskih.
Kleja za mizarje in sobne slikarje.
Vzorcev za slikarje, najnovejših

Ustanovljeno l. 1832. **Adolf Hauptmann** Ustanovljeno l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja

v Ljubljani.

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša štev. 19)

Cene brez konkurence!

priporoča **svojo bogato zalogo hišne oprave.**

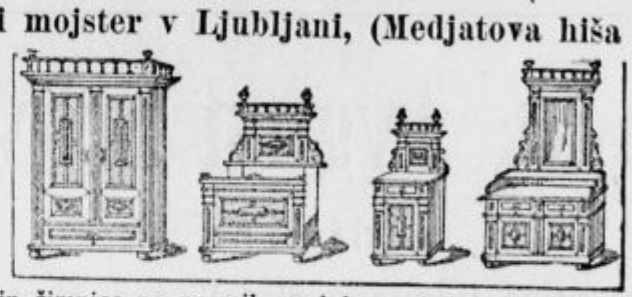

Spalne terjedilne sobe za salone.

Divane vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastonj in franko. 1564 26

Konkurenca nemogoča!

Najboljše blago! Nizke cene!

Karol Kavšeka naslednika

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelskih strojev

LJUBLJANA, Dunajska cesta štev. 16.

priporočata:

pristne amerikanske kosilne stroje,

stroje za preobračanje in grabljenje mrve

iz tovarne M. Chormick iz Čikage, najboljše in najnovejše kar se jih do sedaj dobi.

Novi motorji na bencin, amerikanskega in angleškega sistema, izdelki prve vrste za rokodelce in kmetijo.

Najnovejša vratila, mlatilnice, trijerje, čistilnice za žito in sploh vse stroje za poljedelstvo. 862 6—6

Ceniki zastonj na razpolago.

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne križe, kotle, peči, vrtne klopi, mize, stebre, trombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov,** kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: **železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike** raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtne ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50—23

V slučaju ugodnega vremena jutri, v nedeljo, 5. junija t. l.

VELIKI VOJAŠKI KONCERT

v gostilni „Dolničar“, Šmartno ob Savi

Začetek ob 4. uri popoludne. Vstopnina 40 vinarjev.

Nove puške!

Vse svoje častite odjemalce, lovce in lovske prijatelje uljudno vabim, naj si ogledajo novo

avtomatično puško za šibre,

ki se avtomatično nabija (Selbstlader).

Velespoštovanjem

Fran Kaiser, puškar.

972 3—1

Zidarji in težaki

za dobro plačilo se takoj sprejmejo

pri stavbnem mojstru 969 3—1

F. Trumler, Pred Škofijo štev. 3.

Zobozdravnik August Schweiger

ordinira 977 3—1

Prešernove ulice (Slonove ulice) št. 5, II. nadstropje

vsaki dan od 9. do 12. in od 2. do 5. ure;

ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Sezona maj do oktober. (Oktober-april: zimsko zdravilišče.)

Mineralna in glinasta kopel DARUVÁR (Slavonija).

Postaja c. kr. priv. južne železnice. Direktna zveza z Budimpešto in Dunajem. **Železate kopeli in kopeli v glini,** temperatura vrelca 34—50° C. marmornate, porcelanaste, zrcalne, glinaste in kopeli v barjevini. Preizkušen zdravilni uspeh pri vseh ženskih boleznih, slabokrvnosti, revmatizmu in trganju. Udobno prirejen **fango oddelek: Zadelavanje z izredno zdravilnim daruvarskim mineralnim glinastim blatom,** s čimur se posebno pri zastarelih revmatiških boleznih in trganju kakor tudi pri zastarelih ženskih boleznih (eksudatih) dosežejo sijajni uspehi. **Novo zgrajeni, elegantno opravljeni oddelek za stanovanja, kakor tudi novozgrajena bralna soba sta zvezana s kurjenim koridorjem z Ivanovimi kopeli in fango-oddelkom.** Od rimskih časov sem slovito in staroznano kopališče, v krasni dolini slavonskega srednjega pogorja, obdani od od gozdov bogatih višav. Zdraviliška poslopja sredi krasnega senčnatega parka. Acetilenova plinova razsvetljava, kopališka godba, Lawn-Tennis, kegljišče, zdraviliški plesi, knjižnica, zanimivi izleti v zgodovinsko znamenito in krasno okolico. Krasna izprehajališča, ki so posebno pripravna za miru in oddiha potrebne mestjane. **Popolna hrana** v zdraviliškem hotelu po 80 K (I. razred) in 60 K (II. razred) na mesec. Postrežba najpazljivejša in najtočnejša. Za p. n. vojaške, državne in železniške uradnike olajšave. Pred in po seziji znatno znižane cene. Zdravnik-voditelj kopališča dr. Fischer, poleg tega poslujeta v kraju še dva zdravnika. Prospekte in pojasnila daje rade volje

810 8—5 **Ravnateljstvo zdraviliškega zakupa Daruvar**

Izveden trgovec

do 35 let star, z dobrimi spričevali, malo kavcijo, si more pridobiti z nekoliko prakse, h kateri spada tudi poset zasebnih odjemalcev, v neki ugledni trgovini za gospodinjske predmete dobro eventuelno vodilno mesto. Ponudbe pod šifro **„Fleiss und Strebsamkeit“.** 42927 na inseratni biró M. Dukes Nachfolger, Dunaj I. Wollzeile 9.

974 1—1

Na prodaj je

prav lepo posestvo

v Ljubljani na Domobranski cesti štev. 1. Obstoji iz enonadstropne hiše, gospodarskega poslopja, sadnega vrta in 2200 □sežnjev prostornega travnika, katerega je lahko tudi posamezno odstopiti.

Krasna, prosta lega, vse v izbornem stanu. Cena nizka, plačilni pogoji ugodni. Ponudbe sprejema lastnik

968 3—1 **Josip Flere**

ces. kr. poštni kontrolor.

Naprodaj je v Št. Vidu nad Ljubljano

največja jednonadstropna hiša

štev. 51 „pri Kraljiči“

ob državni cesti, pet minut od kolodvora z gospodarskimi poslopji, ledenico, velikim gostilniškim vrtom (v hiši je stara gostilna), travnikom itd.

Ponudbe in vprašanja sprejema **K Meglič, Ljubljana, Rimska cesta št. 20;** ustmene informacije se dobe istotam vsak dan od 12. do 2. ure popoldan. 813 28—23

Lovski pes

velike postave, rujave barve, star 3 mesece

je za prodati.

Konjuške ulice št. 1. Trnovo.

973 1—1 Več se izve tam.

„Red Star Line“

(Rdeča zvezda) 35 21

Antwerpen - New York - Filadelfija

Kolodvorske ulice štev. 41

naznanja uljudno p. n. občinstvu, da je dobro premišljeno

odslovila

dosedanjega agenta g. Karola Rebeka.

Na vsestransko priporočilo **naprosila je za zastopstvo višjega oficijala in načelnika postaje južne železnice v pokoju**

g. Ivan N. Resmana.

Kakor mu mi zaupamo, prosimo p. n. občinstvo za zaupanje nanj, za kar nam vsem jamči njegov značaj in njegova preteklost.

Rudolf Strasser,

generalni reprezentant.

V restavraciji pri „LEVU“ Marije Terezije cesta št. 16

se točijo raznovrstna pristna vina, in sicer: **štajersko, samoborsko, dolenjski cviček, Pfeiferjev in beli „Ulm“** ter **Puntigamsko marčno pivo;** dobivajo se pa tudi **najukusnejša jedila.**

Poleg razširjenega na novo s kostanji zasajenega prostornega vrta se nahaja najprostornejši **zračni velik salon,** primeren za **koncerte, veselice** in **društvene zabave.**

V salonu, kjer funkcijonira električna razsvetljava, je prostora za preko 400 oseb.

Za mnogobrojen obisk restavracije, salona in vrta se p. n. občinstvu, cenjenim društvom in korporacijam najtopleje priporoča 975 1

z velespoštovanjem

Valentin Mrak.

Rogaška Slatina

Štajersko

Železniška postaja, pošta in brzojavni urad.

Prospekti zastonj.

Krasna lega, zrak poln kislika, brez prahu. Moderna uredba, živahno družabno življenje.

Nova hydro-elektr. mehan. therapeut. zdravilnica v velikem modernem slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli, inhalatorij, pneumat. soba, parne kopeli, elektr. masaža, solnčne kopeli, zdrav. gimnastika, — Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, črevih, na jetrih, ledvicah, kron. zaprtju, hämorrhoidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju, katarom v grlu in krhlju. Najmočnejši zdrav. vreloi, podobni kot v Karlovih- in Marijinih varih. 971 a 2—1

Naznanilo!

V novi lesni trgovini nasproti c. kr. državne železnice se prodaja les na drobno po spodaj zaznamovanih cenah.

1689 52—25

	Smreka koroška in gorenjska			Mecesen koroški in štajerski		
Dilje	I	II	III	I	II	III
Debelina	ena cola vin.			ena cola vin.		
1/2	6	5	4	14	10	8
3/4	8	7	6	14	10	8
4/4	10	8	7	15	13	10
5/4	12	11	10	20	18	16
6/4	15	14	12	24	22	19
7/4	18	16	15	28	24	22
8/4	20	18	16	40	30	26
9/4	—	—	—	54	34	29
Remelni						
6/6	36	32	26			
7/7	52	45	42			
8/8	72	62	56			
10/10	110	100	90			
25/10	—	16	—			
30/10	—	19	—			

Fileri od 3/4 do 4/4 à čevelj K —·54
Trami „ 4/4 „ 10/12 „ „ „ —·70

JOSIP MAKOVEC

založnik zveze c. kr. avst. državnih uradnikov

819 12—4

slikarski in pleskarski mojster c. kr. državne železnice, si usoja slavnemu p. n. občinstvu naznaniti, da je premestil svojo obrt z Brega št. 20 v

Kolodvorske ulice št. 6 v Ljubljani,

ter se priporoča v najzanesljivejšo izvršitev vseh del, ki spadajo v stroko pleskarstva, lakirarstva, sobnega slikarstva in slikarstva napisov.

Specijalist za flodranje, posnemanje lesne barve in moderno slikanje sob.

Zaloga vseh vrst firneža, laka in barv.

102 52-19

MOTORI

Patent Adam

so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtnije, mline in žage, katerim voda primanjkuje; čez 4000 že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4—5 vinarjev za eno konjsko moč.

Klepalnik za kose, cena 8 K za komad

Mlatilnice, gepeljni slamoreznice in **klinje** najboljših vrst se dobé v zalogi

Fran Zeman-a

Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta štev. 2

2 52—24 Filijalka

Resljeva cesta štev. 7

priporoča najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

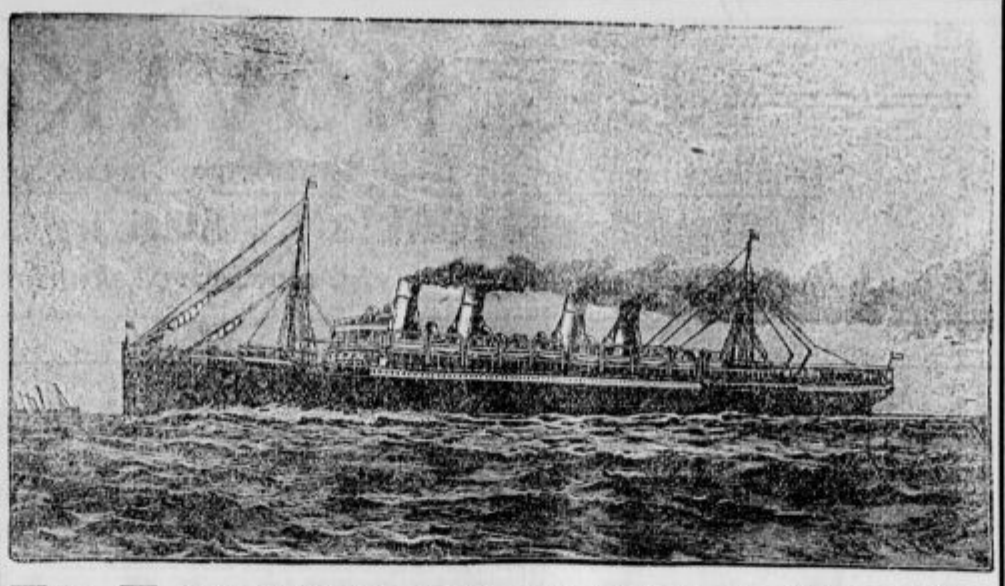

Iz Ljubljane v New York

z brzoparniki: **„Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiserin Maria Theresia“** (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

85 gld.

s poštnimi parniki **veliko ceneje. Prosta hrana** že v **Bremenu.**

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodnih cen, **pri meni ne** povišajo cene amerik. železnic.

Eduard Tavčar Kolodvorske ulice št. 35

63 30—20 nasproti **stari „Tišlerjevi“** gostilni.

Sedaj gld. 70 zelo znižane vozne cene v **Ameriko.**

Preje gld. 105 Ravno ista vožnja in postrežba kakor preje.

Iz Ljubljane v Novi-York samo **70 gld.** s prosto dobro hrano že v **Hamburgu** v dežele: **Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Californija** itd. toliko višje, kolikor je **tarifna cena** po ameriški železnici; s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 K are na moj naslov

1153 52—37 **Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.**

Ustanovljeno leta 1842.

1563 28

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

— Električni obrat. —

Braća Eberl

Prodajalna in komptoar: **Miklošičeva cesta štev. 6.**

Delavnica: **Igriške ulice štev. 8.**

Slikarja napisov

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano reelno in fino po najnižjih cenah.

Telefon 154.

Rumberško, belgijsko in šlezijsko platno v vseh širinah, namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago.

Svicarske vezenine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije

po izvirnih tvorniških cenah.

Izborno blago! *Velika izbera.*

Priporočam se preč. duhovščini in sl. p. n. občinstvu v obilni obisk.

Velespoštovanjem

Anton Šarc, specialna trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 8. 809 52—6

Tovarna pečij 503 26—10

Ustanovljena 1888

Založnik zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov

Alojzij Večaj

Ljubljana

Trnovo, Opekarska cesta **Veliki stradon 9**

priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših, prešanih in poljubno barvanih do najpriprostejših prstenih pečij različnih vzorcev, kakor: **renaissance, barok, gotsko, secesion itd.**, kakor tudi štedilnike in kruhne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah, ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Ceniki franko in brezplačno.

Velika zaloga čevljev

za gospode, dame, otroke, č. duhovnike in častnike. Solidno blago. Nizke cene.

Gamaše, galoše.

1335 52-33 **Zaloga obuval**

D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

S čim ste si ohranili tako lepe zobe

Enostavno z vporabo **O. Seidlove** odlikovane **kosmetiške vode za zobe,** ki higieniški vpliva na zobe in se dobiva v vseh boljših trgovinah v steklenicah po 1 K.

497 12—9

Mlada gospodična

išče službe

pri kaki boljši hiši. Zmožna je tudi nemščine ter vajena trgovine.

Naslov: **P. R. T.,** poste restante **Loka pri Zidanem mostu** 948 3—3

Pri nakupovanju **suknenega in manufakturnega blaga** se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice štev. 4.

196 52—16

Velika zaloga **suknenih ostankov.**

Odda se služba
organista in cerkvenika
na Breznici, p. Žirovnica (Gorenjsko).
Primerna plača v denarju, prosto stanovanje in vrt za zelenjad. Nastop službe po dogovoru.
Župni urad na Breznici,
p. Žirovnica. 945 4–4

BR. NOVAKOVIĆ
469 30—14
lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem Primorju v DALMACIJI.
LJUBLJANA, Stari trg št. 15.
Prvo uzorno skladišče *dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka* in *olja* na drobno in na *debelo.*

Dražba košnje
na travniku pod novim streliščem (Spodnji Rožnik)
z event. porabo lope se vrši
v torek, 7. junija ob 9. zjutraj.
Košnja se lahko odda enemu ali več ponudnikom. 952 2—2
Adela Luckmann.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.
sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi **vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.**
Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.
Zagotavljaje hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 780 52-51
Ana Hofbauer,
imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150—28

Zidarska opeka
(ročno delo)
se dobi v vsaki množini najboljše kakovosti po najnižjih cenah pri
Ivanu Zabret-u, opekarna **Bobovk**
935 5—2 pri Kranju.

Najboljše izvršena
zarezana, stisnjena in navadna 642 24—16
strešna opeka,
opeka za zidovje itd.
ročno in s stroji narejena,
dobi se po nizki ceni pri
Angelo Aita, Ig-Draga.

Optik **Karol Pichler**

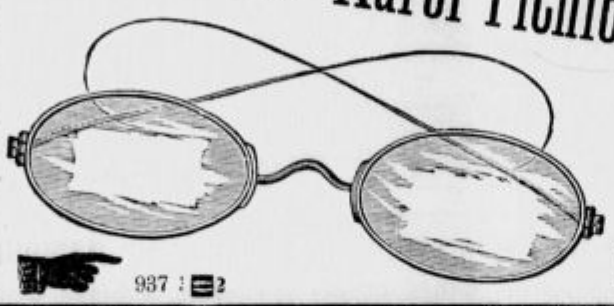

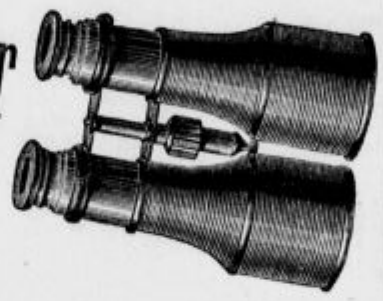

937 2
Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Prav lepa in prostorna
prodajalna
930 3—2
v Novem mestu, na Glavnem trgu štev. 94, je z 18. avgustom 1904 pod ugodnimi pogoji za oddati.
Natančneje ravnotam.

Hiša z vrtom
se proda iz proste roke pod ugodnimi pogoji, stoječa tik Dunajske ceste na Ježici. Poizve se ondi hišna št. 32.
954 3—2

479 104 24
ANTON PRESKER
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 16
se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v največji izberi po najnižjih cenah
Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Kompanjon
se išče za neko jako dobro vpeljano 959 3—2
trgovino in nove vrste podjetje
s kapitalom od 5000 do 10.000 kron.
Osebno sodelovanje se želi, ni pa neobhodno potrebno. — Ponudbe naj se naslovijo na upravništvo tega lista pod šifro „A. B“.

Kdor čipke za cerkve rabi, naj naroči brezplačni cenik tvrdke **Božidar Günther v Gottesgabu** (Češko).
520 10-8

Brezplačno in poštnine prosto

pošilja vsakemu na zahtevanje svoj ilustrovani cenik prva in največja izvozna trgovina z **urami, biseri, zlatnino, srebrnino, optiškimi stvarmi, godbenimi avtomati** itd. 9·2 52—2
Dietingerjev nasl.
Teodor Fehrenbach
v Mariboru (Štaj.), Gosposka ulica 26, v lastni hiši.
Nikl. rem. ura od 1·80 gld., srebrna rem.-ura od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje.
Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila natančno, vestno in jako ceno.

Zahtevajte pri nakupu 671 60-12
Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.
Ono je
zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.
Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.
Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Nakup in prodaja
vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd.
Zavarovanja za zgube pri **žrebanjih,** pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kurznih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni nasvèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.** 134 337

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.
Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.